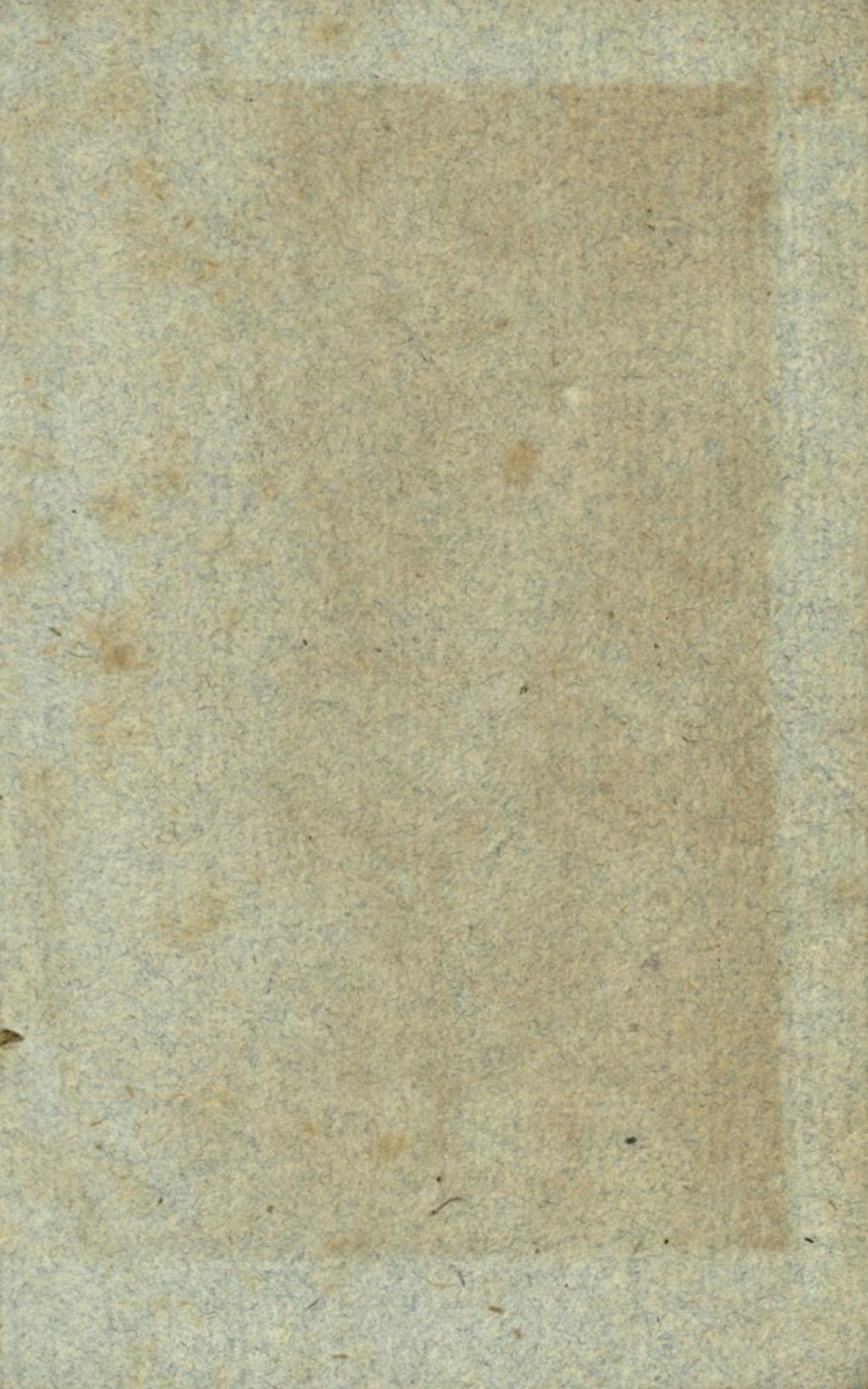
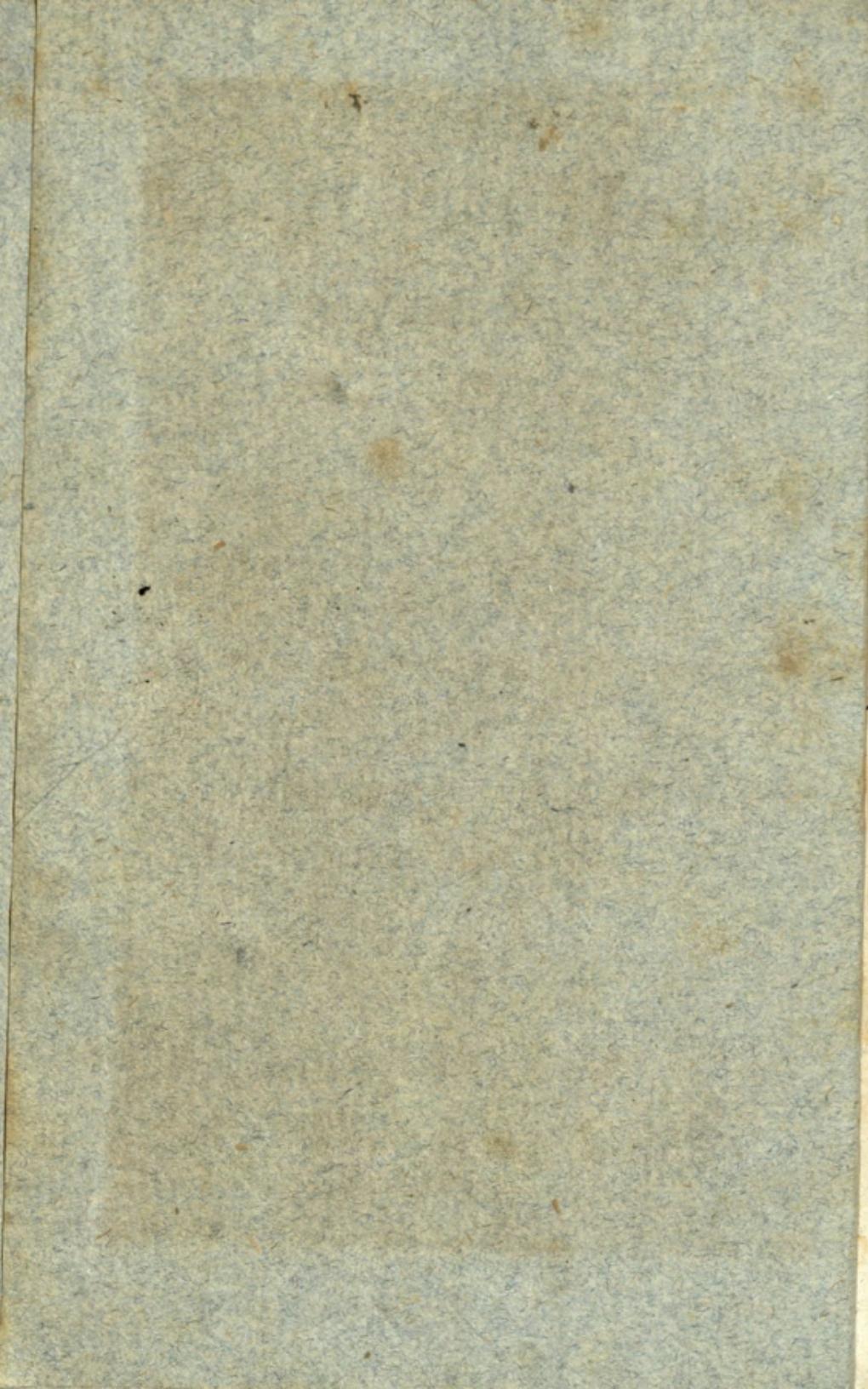

13050 Z. C. f. 1. Q.

**Keršhanski
katolfski nauk
sa otroke,
ki se perpravljajo k' svetimu
obhajilu.**

FRANZ VERITI,
fajmashter v' Horjulu.

V' Ljubljani.

Natisnil Joshef Blasnik,
1836.

Na prodaj per Janesu Klemeusu, bukvovescu.

V' natif teh bukev so milostivi Firsht,

GOŠPOD GOŠPOD

ANTON ALOJS,

Ljubljanski shkof, dovolili 5. kosoperfska 1836.

IN=030407506

Od keršanskiga nauka sploh.

Kaj je keršanski nauk?

Keršanski nauk je poduzhenje is naukov Jesufovih.

Kaj naš uzhi keršanski nauk?

Keršanski nauk naš uzhi Boga sposnati, in mu prav slushiti, de bi bili svelizhani.

Ali nam je slo potrebno vediti keršanski nauk?

Slo nam je potrebno, ker naš je Bog sato ustvaril, de bi ga posnali, mu slushili in bili svelizhani, kar nam

je pa nemogozhe, zhe ne vemo naukov Jesusovih.

Ali je she sadosti, de le vemo, kar je Jesuf uzhil?

Ni she to sadosti, ampak moramo tudi storiti s' pomozhjo gnade Boshje, kar Jesuf uzhil.

Koliko poglavitnih delov ima kershanski nauk?

Kershanski nauk ima pet poglavitnih delov: vero, upanje, ljubesen, svete sakramente in kershansko pravizo.

PERVI DEL.

Od keršanske katolške vere.

Kaj je vera katolškiga kristjana?

Vera katolškiga kristjana je sosebni dar Boshji, zhesnatorna luzh, od Boga dana zhednost, s' ktero veruje vše, kar je Bog rasodel, in kar katolška zerkev verovati sapoveduje, naj bo v' svetim pismu sapisano ali ne.

Sakaj pravimo, de je vera sosebni dar Boshji?

Sato, ker bres prave vere ni sve-

lizhanja, in ker jo je nam Bog dal bres nashiga saflushenja.

Sakaj pravimo, de je vera zhesnorna luzh?

Sato, ker po nji sposnamo v' sve-lizhanje potrebne resnize, kterih bi s' svojo pametjo ne bili nikoli sposnali.

Sakaj pravimo, de je vera od Boga dana zhednost?

Sato, ker Bog daje s' svojo gnado zhloveku, de se veri podvershe, in de terdno veruje resnize, ktere je on rasodel.

Kaj je po kershansko katolshko verovati?

Po kershansko katolshko verovati je terdno verovati vse resnize, ktere je Bog rasodel in jih zerkev uzhi, naj so v' svetim pisemu sapisane ali ne.

Sakaj moramo vse terdno verovati, kar je Bog rasodel?

Sato, ker je Bog vezhna resniza in modrost, ki ne more ne golufati, ne golufan biti.

Sakaj smo dolshni vse verovati, kar katolshka zerkev uzhi?

Sato, ker se katolshka zerkev nikoli ne smoti v' resnizah svete vere: ona je steber resnize, ker Jesus je s' njo, in jo sveti Duh vodi.

Ali je katolshka vera v' svelizhanje potrebna?

Katolshka vera je vsakimu odrašhenimu umnimu zhloveku v' svelizhanje potrebna, ker bres nje je nemogozhe Bogu dopasti.

Ali je v' svelizhanje sadosti, de kristjan le terdno veruje vse rasodete resnize?

To she ni sadosti, temuzh kristjan mora tudi: 1) po veri shiveti, 2) kar v' ferzu veruje, rasodeti in skasati ozhitno, kader je savoljo Boshje zhasti, ali savoljo svelizhanja blishnjiga treba.

Ali je lahko shiveti po katolshki veri?

Ni lahko, ampak teshko je shiveti po njii; pa mogozhe je vender s' pomozhjo gnade Boshje.

Koliko je poglavitnih resniz katolshke vere, ki jih vsak mora vediti in verovati?

Poglavitnih resniz katolshke vere je sheft. Vsak umen kristjan je dolshen verovati :

1) De je en Bog.

2) De je Bog pravizhen sodnik, ki dobro s' dobrim, in hudo s' hudem plazhuje.

3) De so tri Boshje Perfhone eniga bitja in ene natore: Ozhe, Sin in f. Duh.

4) De se je Bog Sin, druga Perfhona svete Trojize, vzhlovezhil, in nas je odreshil s' svojo smertjo na krishi.

5) De zhloveshka dusha ne umerje.

6) De bres pomozhi gnade Boshje ni dobriga saflushenja per Bogu.

Sakaj se lete resnize poglavitne imenujejo?

Sato, ker so nar potrebnishi: kdor jih ne ve ali ne veruje, ne bo svelizhan.

Kaj je vſakimu sapovedano snati?

Vſakimu je sapovedano snati

- 1) Apostoljsko vero.
- 2) Gospodovo molitev ali ozhenash.
- 3) Deset Boshjih in pet zerkvenih sapoved.
- 4) Sedem svetih sakramentov.
- 5) Keršansko pravizo.

Kje so ſoſebno sapopadene kerſhanſke reſnize?

V' apostoljski veri, ktera se tako glasi:

Verujem v' Boga Ozhetu, vfigamogozhniga ſtvarnika nebef in semlje. In v' Jefuha Kristuha, ſina njegoviga ediniga, Gospoda naſhiga. Kteri je ſpozhet od ſvetiga Duha, rojen is Marije devize. Terpel pod Ponzjem Pilitam, krifan bil, umerl in v' grob poloshen. Doli je ſhel v' pred pekel, tretji dan od ſmerti vſtal. Gori je ſhel v' nebesa, ſedi na deſnizi Baga Ozhetu vfigamogozhniga. Od ondod bo priſhel ſedit ſhive in mertve. Verujem v' ſvetiga Duha. Eno, ſveto, katolſko

zerkev, gmajno svetnikov. Odpushe-
nje grehov. Vstajenje mesá. In vezhno
shivljenje. Amen.

*Koliko delov ali zhlénov ima apostoljs-
ka vera?*

Apostoljska vera ima dvanajst de-
lov ali zhlénov.

Od perviga zhléna apostoljske
vere.

Verujem v' Boga Ozheta, všigamogozhniga stvarnika nebes in
semlje.

Od Boga.

Kaj je Bog?

Bog je nar popolnishi bitje, sgol
duh, stvarnik in gospod vših rezhi,
plazhevavez dobrih in hudih.

Sakaj pravimo, de je Bog nar popolnishi bitje?

Sato, ker so v' njem vse dobre lastnosti popolnama.

Koliko je lastnost Boshjih, in ktere so?

Lastnost Boshjih je dvanajst, in so te:

- 1) Bog je vezhen.
- 2) Bog je sgol duh.
- 3) Bog je vfigaveden.
- 4) Bog je nar modrejshi.
- 5) Bog je vfigamogozhen.
- 6) Bog je povsod prizhijozh.
- 7) Bog je nar svetejshi.
- 8) Bog je nar resnizhnishi in svestejshi.
- 9) Bog je nespremenljiv.
- 10) Bog je nar boljshi in nar bolji voljo ima.
- 11) Bog je nar milostljivshi.
- 12) Bog je nar pravizhnishi.

Kaj nas perva lastnost Boshja, Bog je vezhen, uzhi?

Nas uzhi, de Bog je bil in bo od vekomaj: de terdno upajmo va-nj, ne

pa v' ljudi, ki umerjejo, in de se nam ni bati, de bi Boga, svojiga dobriga Ozhetja sgubili.

Kaj naš druga lastnost Boshja, Bog je sgol duh, uzhi?

Naf uzhi, de Bog nima telefa, ne telefnih potreb, ali slabost: de moramo sheleti in storiti, kar dufha ve, de je prav, ne pa po spazhenim posheljenji svojiga slabiga mesá.

Kaj naš tretja lastnost Boshja, Bog je vfigaveden, uzhi?

Naf uzhi, de je Bogu pretezhe-
no, sdajno in prihodno odkrito; de vsaka misel, ali beseda, in vsako delo mu je snano: varovajmo se tedaj kaj hudiga misliti, ali storiti; sakaj, zhevavno ljudje ne vidijo, Bog vé.

Kaj naš zheterta lastnost Boshja, Bog je nar modrejšhi, uzhi?

Naf uzhi, de se Bog smotiti ne more, in de on vse stvari obrazha po svoji ljubesni in pravizi: bodimo tedaj njegovi ljubesnivi in pravizhni modro-

sti pokorni, defi ne umemo sakaj naš tako vodi.

Kaj naš peta lastnost Boshja, Bog je všigamogozhen, uzhi?

Naš uzhi, de Bog lahko stori, kar hozhe, in de mu ni nobena rezn nemogozha ali teshka: upajmo tedaj v' njegovo všigamogozhnošt, in varovajmo se, kar ga shali, sakaj tako nam nihzhe shkodovati ne more.

Kaj naš sesta lastnost Boshja, Bog je povsod prizhijozh, uzhi?

Naš uzhi, de je Bog v' nebesih, na semlji in povsod: bodimo tedaj vselej sveti in pravizhni vprizho Boga, in njegove prizhnosti ne posabimo nikdar, de ne greshimo ne s' mislijo, ne s' besedo, ne s' djanjem, zhe ravno naš ljudje ne vidijo, ali ne svedo naših del.

Kaj naš sedma lastnost Boshja, Bog je nar sveteljhi, uzhi?

Naš uzhi, de Bog ljubi in savorjuje dobro, sovrashi in prepoveduje

hudo ; tudi, de je vſa svetost is njega
in de ni nihzhe ſvet, zhe mu Bog ne
da ſvetimu biti : delajmo tedaj dobro,
in varovajmo fe hudiga , de bomo ſveti.

*Kaj naſ osma lastnoſt Boshja, Bog
je nar reſnizhnifhi in ſve ſtej-
ſhi, uzhi?*

Naſ uzhi, de Bog ne more laga-
ti, ali fe ſmotiti; de je reſnizhno vſe,
kar nam je osnanil, in de fe reſnizh-
no godí, kar obljubi ali shuga: vero-
vajmo tedaj terdno v' Boshjo beſedo,
perzhakujmo verno, kar je obljudil,
in bojmo fe, kar je shugal, ker bo
gotovo.

*Kaj naſ deveta lastnoſt Boshja, Bog
je neſpremenljiv, uzhi?*

Naſ uzhi, de on je in bo veko-
maj ſmiraj enak, in de fe ne keſá: ne
pohujſhajmo fe tedaj nad hudobnimi
ljudmi, ker je ſmiraj dobro, kar nam
je Bog ſapovedal, in ſmiraj hudo, kar
nam je on prepovedal; ſhivimo tedaj
po ſapovedih.

Kaj naf deseta lastnost Boshja, Bog je nar boljši, in nar bolji voljo ima, uzhi?

Naf uzhi, de Bog naf ljubi, in nam pomaga de doseshemo zhasno in vezhno frezho: upajmo tedaj v' svojiga dobriga Ozheta, in ljubimo ga is vsiga serza.

Kaj naf enajsta lastnost Boshja, Bog je nar milostljivši, uzhi?

Naf uzhi, de Bog rad odpušha grehe savoljo pokore: profimo ga tedaj, de bi nam dal svojo gnado, spokorimo se, in nam bodo grehi odpušheni.

Kaj naf dvanajsta lastnost Boshja, Bog je nar pravizhnishi, uzhi?

Naf uzhi, de on nizh dobriga bres plazhila, in nizh hudiga bres pokorjenja ne pusti: storimo tedaj dobro, in varujmo se hudiga, ker bo gotovo povernjenje dobrimu in hudimu.

Od Boga ediniga v' natori in
trojniga v' perfonah.

Koliko je Bogov?

En sami Bog je, kteri ima vse
dobre lastnosti, ki je nebó, semljo in
vse ustvaril.

Koliko je Boshjih Perfon?

Tri Boshje Perfone so, Ozhe,
Sin in s. Duh.

*Ktere dela se sosebno sleherni Boshji
Perfoni posebej perlastujejo?*

Te le: Ozhetu stvarjenje, Sinu odre-
shenje, svetimu Duhu posvezhevanje.

Ali niso te tri Boshje Perfone enake?

Enake so, ker vsaka ima vse Bosh-
je lastnosti od vekomaj.

Koliko nator ima Bog Ozhe?

Bog Ozhe ima le eno natoro Boshjo.

Koliko nator ima Bog Sin?

Bog Sin ima dve natori, Boshjo
in zhloveshko.

Koliko nator ima s. Duh?

Bog s. Duh ima le eno notoro
Boshjo.

*Ker vsaka Pershona ima Boshjo na-
toro, in je Bog, ali so tedaj trije
Bogovi?*

Ne, ampak en Bog je, ker vse tri
Pershone imajo le eno natoro Boshjo.

Od kod je Bog Ozhe?

Bog Ozhe je sam is sebe od vekomaj.

Od kod je Bog Šin po Boshji natori?

Bog Šin je rojen is Boga Ozhetja
od vekomaj.

*Od kod je Bog Šin po zhloveshki
natori?*

Rojen je is devize Marije ob zhasu.

Od kod je sveti Duh?

Sveti Duh se is-haja is Boga Ozhetja
in is Boga Šina od vekomaj.

*Kako se imenujejo tri Boshje Per-
shone s' eno besedo?*

Šveta Trojiza.

S' zhem sposna katolshki kristjan sveto Trojizo?

Katolshki kristjan sposna sveto Trojizo s' snamnjem svetiga krisha, ker takrat vsako Boshjo Pershono posebej imenuje, kadar krish dela.

Kaj drusiga she katolshki kristjan sposna s' snamnjem svetiga krisha?

Šposna she, de nas je Jesuf Kristus odreshil s' svojo smertjo na krishi.

Na kaj naj se katolshki kristjan spomni, ko se sasnamnja s' svetim krishem?

Naj se spomni, de je bil keršen v' imenu Ozheta, Šina in svetiga Duha: tudi, de je Jesuf sa-nj u-merel na krishi, de naj Bogu sveštó flushi, de naj bo Jusušu hvaleshen, in de naj raji umerje, ko greshiti.

Ali je dobro se vezhkrat sasnamnati s' svetim krishem?

Dobro in pomagljivo je to, sosebno pred in po molitvi, preden gre-

mo lézh in bersh ko vstanemo, v'ka-
ki nevarnosti, ali v' skushnjavi, in v'
drusih perloshnostih.

Od stvarjenja.

Kdo je vše ustvaril?

Bog je nebo, in semljo in vše
ustvaril.

Is koga je Bog vše ustvaril?

Is nizh je Bog vše ustvaril.

Kako je Bog is nizh vše ustvaril?

S' svojo vfigamogozhno voljo.

*Sakaj je Bog nebo, semljo in vše u-
stvaril?*

Bog je nebo, semljo in vše ustva-
ril, de je rasodel svojo ljubesen, vfi-
gamogozhnošč in modrost, de bi ljudje
njega ljubili, molili in mu flushili.

Smemo mi vshivati stvarjene rezhi?

Smemo, kar je prav, ne pa ne-
smerno ali hudobno vshivati, kar je

Bog ustvaril. Bog je vše ustvaril sebi v' zhaſt, de bi ga mi sposnali, in mu flushili, ne pa, de bi shivéli v' napuhu, in v' nesmeri.

Od angeljev.

Ktere so nar imenitnishi stvari?

Angelji in zhloveki so nar imenitnishi stvari.

Kaj so angelji?

Angelji so sgol duhovi: imajo um, voljo in spomin, telesa pa nimajo.

Sakaj zhlovek angelje sebi enake podobljuje?

Sato, ker je zhlovek sa angelji nar imenitnishi stvar.

Sakaj angeljev podobe imajo perutnize?

Sato, ker perutnize pomenijo njih hitrost v' dopolnjenji volje Boshje v' nasho pomozh.

Sakaj je Bog angelje ustvaril?

Bog je angelje ustvaril, de ga ljubijo, molijo, mu slushajo, in ljudi varujejo.

Kaj dobriga nam angelji storé?

Angelji naš ljubijo, profijo Boga sa naš, naš varujejo v' nesrezho ali v' greh, in naš perganjajo v' dobro, de bi dosegli svelizhanje.

Kakoshne dolshnosti imamo do angeljev?

Dolshni smo jih ljubiti, zhaštiti, se jim perporozhati, de bi profili Boga sa naš, jih poslušhati in bógati.

Kakoshne je Bog angelje ustvaril?

Bog je angelje v' svoji gnadi ustvaril, in jih s' velikimi darmi napolnil.

Ali so vsi angelji v' gnadi ostali?

Ne vsi, ampak veliko njih je gna-
do s' greham napuha sgubilo.

Kako jim je bilo mogozhe greshiti?

Greshili so lahko, ker niso she
bili v' gnadi vterjeni.

Kdo je bil poglavar napuhnjenih angeljev?

Poglavar napuhnjenih angeljev je Luzifer bil. Luzifer pomeni svetlobo Boshjo, in to ime mu je ostalo v' vezhno saframovanje.

Kdo je bil poglavar svestih angeljev?

Poglavar svestih angeljev je Mihael bil: Mihael pa pomeni mozh Boshjo.

Kako so se dobri in hudi angelji vojskovali?

Vojskovali so se s' dobro in hudo voljo. Dobri angelji so hvalili Boga savoli prejetih darov, hudi angelji so se napihovali s' prejetimi darmi.

Kako je Bog pokoril napuhnjene angelje?

Obsodil jih je v' vezhni ogenj, vterjeni so bili v' hudim, in se savoljo tega imenujejo hudizhi.

Kako je Bog poplazhal sveste angelje?

Bog jih je svelizhal, in v' gnadi vterdil.

Kaj dobri in hudi angelji uzhé?

Oni uzhé, de ponishnost filno dopade Bogu, napuh pa ga filno rasshali.

Kakoshni so hudi duhovi do naš?

Oni naš sovrashijo, in skushajo, ne samorejo pa storiti, kar hozhejo, in se jim lahko vstavljamо s' pomozhjo gnade Boshje.

Od zhloveka.

Ktere so sa angelji nar imenitnishi stvari?

Ljudje so sa angelji nar imenitnishi stvari.

Kaj je zhlovek?

Zhlovek je umna stvar is neumerjophe dushe in umerjohiga telesa.

Po zhigá podobi je zhlovek?

Zhlovek je po Boshji podobi.

Kaj je po Boshji podobi, duša ali telo?

Duša je po Boshji podobi; telo ni po Boshji podobi, ker Bog nima telesa.

V' zhém je zhloveshka duša po Boshji podobi?

V' tému, ker je duh, je neumerjozha, ima um, prosto voljo in spomin.

Kaj je vrednishi, duša ali telo?

Duša je vrednishi, ker je po Božji podobi.

Sakaj je Bog ustvaril zhloveka?

Bog je zhloveka ustvaril, de bi ga sposnal, mu flushil in svelizhan bil.

Kako zhlovek sposna Boga?

Zhlovek sposna Boga po stvarjenih rezheh, po svoji vesti in po veri.

Kako sposnamo Boga po stvarjenih rezheh?

Sposnamo Boga po stvarjenih rezheh, ker so lepe, zhudne in dobre.

One osnanujejo vfigamogozhnost, modrost in ljubesen Boshjo do naf, in pomagajo sposnati, moliti in ljubiti Boga.

Kako sposnamo Boga, in njegovo svesto voljo po vesti?

Šposnamo to po vesti, ker naf ona opominja v' dobro, hvali dobre dela, in svari, ako storimo hudo; veseli naf, ako dopademo Bogu, in naf svari, zhe ga shalimo.

Samoremo Boga po stvarjenih rezheh in po vesti prav sposnati?

Tega ne samoremo, zhe nam sveta vera ne pomaga. Sveta vera daje pravo sposnanje Boshje, de vemo njegove lastnosti, in naf uzhi po njegovi sveti volji dopadljivo shiveti.

Kako slushimo Bogu?

Slushimo Bogu, ko s' pomozhjo njegove gnade po vseh njegovih sapedih shivimo.

*Kakoshno plazhilo daje Bog tistim,
ki mu svesto slushijo?*

Daje jim vezhno svelizhanje, kjer
bodo veseli vekomaj.

Kako Bog pokori nepokorne?

Bog pokorí nepokorne s' vezhnim
pogubljenjem.

Od pervih starfhev.

Kteri ljudje so bili narprej ustvarjeni?

Bog je nar prej ustvaril Adama in
potlej Evo.

*Kteri dan je Bog ustvaril Adama in
Evo?*

Bog je Adama in Evo shesti dan
ustvaril. On je nar prej ustvaril nebo,
semljo in vse, kar je na njih v' shestih
dneh ; h' konzu shestiga dneva pa je
zhloveka ustvaril. Bog je sedmi dan
posvetil, de bi ga ljudje posvezhevali
s' dobrimi deli.

Kakoshni so bili nashi pervi starshi ustvarjeni?

V' gnadi Boshji in nedolshnosti. Bili so tudi po telefu neumerjozhi; njih dusha je bila rasvetljena in polna ljubesni do svojiga Štvarnika: bili so bres hudiga posheljenja; telo je bilo dushi, dusha pa Bogu pokorna.

Kam je Bog djal Adama?

V' lep vert, kterimu se raj ali paradish pravi. Ondi je bila Eva, njegova tovarshiza ustvarjena.

Kaj je Bog Adamu in Evi sapovedal?

Sapovedal jima je, de ne smeta jesti sadu drevesa snanja dobriga in hudiga, ktero je bilo v' sredi verta, in je rekel, de zhe ga bosta jedla, bota smerti podvershena.

So bili nashi pervi starshi Bogu pokorni?

Niso bili, ampak so jedli prepovedani sad, in so greshili.

Kdo je sapeljal nafshe perve starshe?

Hudizh v' podobi kazhe jih je sapeljal. Nevoshljiv je bil njih frezhi, in jih je sa tega voljo napeljal v' greh, de bi bili nesrezhni, kakor je on sa voljo nepokorshine nesrezhen.

Kako je hudizh sapeljal nafshe perve starshe?

Rekel je Evi, in po njii Adamu, de ne bota umerla, de bota ko bogovi, in vedila dobro in hudo.

Ali je greh pervih starshev velik?

Njih greh je filno velik: 1) ker jim je bil sad ojstro prepovedan, 2) ker bi bili lahko pokorni Bogu, 3) ker so is napuha greshili.

Kaj je greh nepokorshine pervim starshem shkodval?

Greh nepokorshine jim je grosno shkodval, ker so po njem

1) Gnado Boshjo in nedolshnost sguibili.

2) Njih um je otomnel, njih du-

sha in teló sta bila k' hudimu
nagnjena.

3) Is verta so bili isgnani

4) K' velikimu terplenju, k' zhafni
in vezhni smerti so bili obsojeni.

*Ali je ta greh samo Adamu in Evi
shkodval?*

Jima in nam všim je shkodval,
ker greshili smo v' njih, in poerbamo
toraj njih greh, in vše kar ta greh
saflushi: teshave, spazhnošť, zhafno in
vezhno smert.

*Ali je tudi Kristus, ko zhlovek, ta
greh poerbal?*

Vera uzhi, in smo dolshni vero-
vati, de ga ni poerbal.

Ali ga je deviza Marija poerbala?

Spodobi se misliti, de ga ni po-
erbala.

*Kaj nas preprizha, de smo vši greh
poerbali?*

Preprizhata nas sveta vera, in hu-
do posheljenje, ki ga imamo, ktero
ne more biti is Boga.

Kje je poerbani greh kristjanam isbrisan?

Isbrisan jím je poerbani greh per s. kerstu.

Ali so jím tudi shtrafenge isbrisane?

Vse shtrafenge so jím isbrisane, ktere bi mogli prestati po smerti; nadloge, hudo posheljenje in zhasna smert pa ostane.

Kaj smo sa tegə voljo dolshni?

Dolshni smo, 1) sahvaliti Boga, ki nam je odpuštil greh in vezhno pogubljenje: 2) moramo vse nadloge in smert voljno preterpeti: 3) se moramo s' gnade pomozhjo vojskovati soper hudo posheljenje.

Od drusiga zhlena apostoljske vere.

In v' Jezusa Kristusa, Sinu njegoviga ediniga, Gospoda našega.

Ali je Bog ljudi, ko napuhnjene angelje, vekomaj savergel?

Ne, ampak uſmiljeni Bog je prvim staršem bersh po grehu obljudil Odreſhenika.

Kadaj je obljudjeni Odreſhenik priſhel?

Prishel je shtiri tavshent let po grehu naſhih pervih starſhev.

Ali je bil Odreſhenik potreben?

Odreſhenik je bil potreben, de naſ je odreſhil od vezhniga pogubljenja, ter nam gnado in pravizhnoſt sflushil.

*Kako se imenuje Odreshenik, kteriga
je Bog zhloveku obljubil in dal?*

Jesuf Kristuf se imenuje.

Kdo je Jesuf Kristuf?

Jesuf Kristuf je edinorojeni Šin
Boga Ozheta, in Šin devize Marije,
rojen ob zhasu, nash gospod, sapo-
vedovavez, užhenik, svelizhar in odre-
šenik.

Koliko perſhon je v' Kristusu Jesuſu?

V' Kristusu Jesuſu je ena perſho-
na, ker se je Boshja natora sdrushila
s' zhloveshko.

Koliko nator ima Jesuf Kristuf?

Jesuf Kristuf ima dve natori, Bosh-
jo in zhloveshko.

Kitera natora je imenitniſhi?

Boshja, ker po Boshji natori je od
vekomaj, je vſigamogozhen, povſod
prizhijozh, in vſe druge laſtnosti ima.

Kakosha je njegova zhloveshka natora?

Sveta, zhista, bres hudiga poshe-
ljenja in bres vfiga greha.

Kaj pomeni ime Jesuf?

Ime Jesuf pomeni svelizhar, ali
odreshenik.

Kdaj je bil on Jesuf imenovan?

Per obresi, kakor je Bog sapovedal.

Kaj pomeni beseda Kristus?

Kristus se pravi masiljenz, to je,
s' gnado napolnjen.

Ktero natoro pomeni ime Jesuf?

Pomeni obe natori, Boshjo in
zhloveshko, ker je on po obeh nash
odreshenik.

Ktero natoro pomeni beseda Kristus?

Pomeni zhloveshko natoro, ker
zhloveshka natora je bila s' gnado na-
polnjena.

Ali ima Jesuf Kristus dusho?

Jesuf Kristus ima dusho zhlovesh-

ko; ako ne, bi on zhlovek ne bil.
Dusha in telo je zhlovek, Bog in zhlo-
vek pa je **Iesus Kristus.**

Od tretjiga zhléna apostoljske
vere.

Spozhet od s. Duha, rojen is
Marije devize.

Kako se je Bog Sin vzhlovezhil?

S' mozhjo svetiga Dúha, vži-
stim telesu devize Marije.

Sakaj se je Bog Sin vzhlovezhil?

Is ljubesni do ljudi, de je ljudi od-
reshil od vezhniga pogubljenja.

*Ali se je Bog Sin le sato vzhlovezhil,
de je ljudi odreshil od vezhniga po-
gubljenja?*

Tudi, de naf je uzhil, nam do-

ber sgled dajal, in de je svete sakramente postavil.

Ali ima Jesus ozheta?

Jesuf po Boshji natori ima Ozhetu, to je, Ozheta nebeshkiga: po zhloveshkni natori nima ozheta.

Ali ni bil sveti Joshef ozhe Jesufov?

Ni bil, ampak le varh in rednik njegov.

Ali ima Jesus mater?

Jesuf po Boshji natori nima matere, temuzh po zhloveshkni natori ima mater.

Ktero mater ima Jesus po zhloveshki natori?

Devizo Marijo, rodovine Davido-ve, zhusto nevesto svetiga Joshefa.

Sakaj se Marija mati Boshja imenuje?

Sato, ker je Jesusa, Boga in zhlovezka rodila.

Ali ima deviza Marija Boshjo natoro?

Ne, ampak le zhloveshko.

Koliko je Marija deviza sveta?

Deviza Marija je nar svetejshi stvar.

*Ali je deviza Marija sama is sebe
toliko sveta?*

Ne, ampak Bog jo je s' gnado napolnil.

Kdo je svetejshi, Jесuf ali Marija?

Jесuf je nar svetejshi, ker je Bog in zhlovek.

Kje in kadaj je deviza Marija rodila Jесusa?

Ona ga je rodila v' majhnim mestu Betlehemu, bliso Jerusalema, v' revni shtalizi, v' fredi sime, o polnozhi.

*Kako je to, de je Marija Jесusa v'
Betlehemu rodila, ko je prebivala
v' Nazaretu.*

Sgodilo se je to, ker je is Nazareta shla v' Betlehem savoljo napovedaniga popisovanja, in ondi je Jесusa rodila.

Kako se je sgodilo, de je Marija Jezusa v' shtalizi rodila?

Sgodilo se je to, ker je bilo mesto Betlehem polno ljudi savoljo popisovanja; Marija in sveti Joshef pa sta bila uboga, in nista bila savoljo ubostva pod streho vseta: shla sta is mesta, nashla revno shtalizo, va-njo shla; in ondi je bil Jesus rojen.

Sakaj je Jesus hotel v' nezhedni shtalizi na svet priti?

Sato, de nas uzhi pokorjenje, ponishevanje in sanizhevanje prasne zhafti.

Ali so ljudje svedili, de je Odreshenik rojen?

Eni so svedili, vezhi del ljudi pa so bili v' nevednosti.

Kteri so nar prej svedili, de je Odreshenik rojen?

Pastirji, ki so bili na strashah per svoji zhedi bliso Betlehema, so nar prej to svedili.

Kdo je pastirjem povédal, de je Odreshenik rojen?

Angelj jim je Odreshenikovo rojstvo osnanil: oni pa so bersh shli, in ga molili.

Kteri so she svedili, de je Odreshenik rojen?

Modri so svedili njegovo rojstvo po novi svesdi, in po Boshjim rasvetljennji: po njih so svedili kralj Herod in pismouki.

Kaj so modri darovali Jezusu?

Modri, ko so ga nashli, so ga molili, in mu darovali slata, kadila in mire: potlej so shli po drugi poti v' svojo deshelo nasaj.

Ali ni bil Jezus obresan?

Bil je obresan osem dni po rojstvu: sato je perviga dne leta, osem dni po Boshizhi, spomin njegove obrese. Obresan je bil, de je skasal pokorshino Bogu, in ljudi uzhil pokorjenje.

Kakoshno ime so mu dali per obresi?

Imenovali so ga Jesus, ali Odreshenik.

Ali ni bil Jesus darovan v' tempeljnu?

Bil je shtirdeset dni po rojstvu.

Kdo ga je takrat sposnal?

Sposnala sta ga pravizhni Šimeon in prerokina Ana, ktera sta drugim pravila od njega.

Kam sta Marija in sveti Joshef potlej shla s' Jesusom?

Sbeshala sta potlej s' njim v' Egipt, ker ga je Herod umoriti hotel.

Sakaj ga je kralj Herod umoriti hotel?

Sato, ker je neumno mislil, de mu bo odvsel kraljestvo.

Koliko zhasa je bil Jesus v' Egiptu?

Bil je tam okoli eniga leta: potlej je shel sopet na Israelsko, ker so kralj Herod in njegovi prijatli pomerli.

Kaj to uzhi?

Uzhi voljno terpeti preganjanje, in varovati se krivize, ktera saflushi nesrezhno smert.

Kje je Jesuf potlej prebival?

V' Nazaretu per svoji materi, devizi Marii, in per svojim redniku, svetim Joshefu do tridesetiga léta.

Kaj vemo sosebniga od Jesufove mladosti?

Od Jesufove mladosti vemo:

- 1) De, ko je bil dvanajst let star, je shel s' Marijo in svetim Joshefom v' Jerusalem, in de je ostal v' tempeljnu.
- 2) De je bil Marii in svetimu Joshefu pokoren.
- 3) De je rastel v' starosti, modrosti in gnadi per Bogu in per ljudeh.

Sakaj je Jesuf, ko je bil dvanajst let star, shel v' Jerusalem?

Shel je v' tempelj ozhitno molit svojiga Ozhetja, in naš je uzhil, de tudi mi radi hodimo v' zerkev.

Sakaj je Jezus ostal v' tempeljnu?

Ostal je med uzheniki, de jih je poslufhal, in poprasheval, in naš je s' tim uzhil, de radi poslufshajmo sve-te nauke.

Sakaj je bil Jezus pokoren?

De je otroke in druge uzhil shi-veti v' pokorshini.

Sakaj jeapisano, de je rastel v' sta-rosti, modrosti in gnadi?

Sato, de mi skerbimo zhedalje umnishi in svetejshi prihajati.

Kaj vemo od Jezusa preden je uzhiti sazhel?

Vemo, de je bil keršen, po ker-stu je šhel v' pushavo, in je ondi sku-shan bil.

Kdo je Jezusa kerstil?

Janes ga je kerstil v' Jordanu vpri-zho veliko ljudi.

Sakaj se je Jezus dal kerstiti?

Jezus se je dal kerstiti greshnikam

v' sgled de naj se ponishujejo, in se podvershejo pokori.

Ali je bil Janesov kerst v' odpushe-nje grehov?

Ne, ampak je bil snamnje pokore.

Kaj se je sgodilo ob Jesufovim kerstu?

Nebesa so se nad njim odperle, sveti Duh je vidno prishel, in nad njim ostal v' podobi goloba, in nebeshki Ozhe ga je svojiga Šina imenoval.

Sakaj se je to sgodilo?

Sato, de bi se ljudstvo ne po-hujshalo nad njegovim ponishevanjem, in de bi vedilo, kdo de je on.

Kam je Jesuf shel po kerstu?

Šveti Duh ga je peljal v' pushavo, de se je v' pushavi postil, de je molil in skushan bil.

Ali je bil Jesuf potreben posta in molitve?

Ne, temuzh je naš s' tem uzhil

kako moramo shiveti, in skušnjave premagovati.

Kdo je Jesuſa skuſhal?

Hudizh ga je skuſhal de bi sve-
dil, zhe je ali ni Šin Boshji.

*Kaj ſe je ſgodilo, ko je Jeſuſ hudi-
zha premagal?*

Angelji ſo prihli k' njemu, in
mu ponishno ſtregli.

Koliko zhasa je bil Jeſuſ v' puſhavi?

Šhtirdefet dni, in ni tisti zhas ne
jedel, ne pil. V' ſpomin Jeſuſoviga
poſta je ſhtirdefetdanski poſt pred ve-
likonozhjo ſapovedan.

*Koliko je bil Jeſuſ star, ko je uzhiti
ſazhel?*

Jeſuſ je bil trideſet let star, ko
je uzhiti ſazhel.

*Kaj ſoſebniga vemo od Jeſuſa, ko
je uzhiti ſazhel do njegove ſmerti?*

Uzhil je on povſod, fi dvanajſte-
re aposteljne iſvolil, grefhnike vabil,

k' pokori, in delal velike zhudeshe,
de bi ljudje va-nj verovali.

Koliko zhasa je Jесus uzhil?

Tri leta je uzhil.

Kako se njegovi nauki imenujejo?

Šveti evangeli, to je, veselo osna-
nilo.

*Sakaj se njegovi sveti nauki evange-
li imenujejo?*

Sato, ker uzhé po volji Boshji
shiveti, in svelizhanje dosezhi.

Smo dolshni po evangelii shiveti?

Dolshni smo vši, in kdor ne shi-
vi po svetim evangelii, ne bo svelizhan.

Kako je Jесus svoje shivljenje sklenil?

Umerel je na krishi, de je ljudi
odreshil od vezhniga pogubljenja.

Zheterti zhlén apostoljske vere.

Terpel je pod Ponzjem Pilatam,
krishan bil, umerel in v' grob
poloshen.

Ali je bil Jesuf terplenju podvershen?

Jesuf ko zhlovek je bil terplenju podvershen, ker je sam sebe terplenju podvergel, de nas je odreshil.

Po kteri natori nas je Jesuf odreshil?

Po Boshji in po zhloveshki: po zhloveshki je terpel, po Boshji je pa svojimu terplenju neskonzhno saflushe-nje dal.

Kaj je Jesuf terpel?

Terpel je veliko sanizhevanja, la-kote, sheje, in drusiga hudiga; potlej je umerel na krishi med dvema hu-dodelnikama.

Kdo je obsodil Jezusa?

Obsodil ga je Ponzi Pilat, deshelní poglavar v' Judeji.

Sakaj je Pilat Jezusa obsodil?

Is strahu do nevoshljivih Judov: obsodil ga je, desni je vedil, de je nedolshen.

Kje je bil Jezus krishan?

Na hribu mertvafalkih glav bliso Jerusalema.

Sakaj je Jezus umerel na krishi?

Umerel je na krishi, ker je hotel; de bi nam skasal svojo veliko ljubesen, in de bi sposnali greha hudo, ter se ga varovali.

Kteri dan je Jezus umerel?

Jezus je v' petik pred velikonozhjo ob treh popoldne umerel.

Koliko je bil Jezus star, ko je umerel na krishi?

Tri in trideset let.

Kaj se je sgodilo, ob Jesufovi smerti?

Veliki zhudeshi so se godili: solnze je otemnelo, sagrinjalo pred svestihem v' tempeljnu se je pretergalo, semlja se je potresla in grobi pravizhnih so se odpérali.

Sakaj so bili ti zhudeshi ob Jesufovi smerti?

Sato, de bi njega sposnali Odreshenika vfiga sveta.

Sa ktere ljudi je Jesus umerel?

Sa vse ljudi, de bi bili po njem svelizhani.

Ali pa tudi bodo vsi ljudje po njem svelizhani?

Bodo resnizhno, zhe va-nj verujejo, svete sakramente prejemajo in po njegovih svetih naukih shive; zhe ne, pa ne bodo.

Kadaj in kam je pokopano bilo Jesufovo telo?

She tisti dan svezher je bilo pokopano v' nov grob is skale isfekan.

Kdo je pokopal Jesušovo telo?

Joshef is mesta Arimateje in Nikodem, oba Jesušova uženca, sta ga zhaštito pokopala.

Peti zhlén apostoljske vere.

Doli je ſhel v' predpekel, tretji
dan od ſmerti vſtal.

Kam je ſhla Jesušova duša po ſmerti?

Šhla je v' predpekel stare ozhake
rasveſelit in reſhit.

*Ali je tudi Boshja natora ſhla s' du-
ſho v' predpekel?*

Boshja natora je oſtala per trup-
lu, in pa tudi per duſhi, in je ſhla
s' njo v' predpekel.

Kdo ſo bili starci ozhaki?

Bili ſo vſi, kteri ſo pred Jesušovo

Smertjo va-nj verovali, pravizhno shi-
veli in v' gnadi Boshji umerli.

Ali so stari ozhaki kaj terpeli?

Nizh niso terpeli, ampak so bili
v' mirnim mestu, kjer so zhakali ob-
ljubljeniga Odreshenika.

Sakaj niso stari ozhaki mogli v' nebesa?

Sato, ker Jesus ni bil she svetá
odreshil in nebef odperels' svojo smertjo.

*Ali so stari ozhaki vedili, de bo Odre-
shenik skoraj prishel jih reshit?*

Vedili so, ker preroki so bili per
njih: pravizhni Šimeon, prerokina Ana,
sveti Janes kerstnik, sveti Joshef in
drugi so bili v' predpeklu, kteri so
Jesusa odreshenika s' svojimi ozhmi
vidili.

*Koliko so bili stari ozhaki Jesufovi-
ga prihoda veseli?*

Neisrezheno so ga bili veseli.

Ali so stari ozhaki bersh shli v' nebesa?

Ne, ampak potlej, ko je Jesus
shel v' nebesa.

Kadaj je Jесus od smerti vstal?

V' nedeljo sgodaj: vstal je neu-
merjozh in zhaſtitljiv is lastne mozhi.

Ali niso bili varhi per njegovim grobu?

Bili so, ker so se bali, de bi nje-
govi uženzi ne vseli njegoviga telesa,
in ne rekli, de je vstal.

Kdo je varhe djalk' Jesufovimu grobu?

Judje, ki so bili njegovi sovrashniki.

Kaj se je sgodilo, ko je Jесus vstal?

Ko je Jесus vstal, je velik potres
bil, angelj je odvalil veliki kamen od
groba, in varhi so se prestrashili in
sbeshali.

*Ali so uženzi Jesufovi svedili, de je
vstal?*

Vidili so ga shiviga, ko se jim je
velikokrat perkasoval; ljudem so to res-
nizo prizhevali, in tudi umerli sa-njo.

Sakaj je Jесus vstal?

Jесus je vstal od smerti,

- 1) De se je dopolnilo, kar sveto pismo govori, in kar je on govoril, de bo resnizhno vstal.
 - 2) De je svoje uzenze vtertil v' veri, in po njih svet preprizhal, de je on vfiga sveta Odreshenik.
 - 3) De nas je v' veri in upanji poterwil, de bomo tudi mi vstali.
-

Shesti zhlén apostoljske vere.

Gori je shel v' nebesa, sedi na desnizi Boga Ozhetu vfigamogozhniga.

Ali je Jezus po svojim vstajenji bersh shel v' nebesa?

Ne, ampak on je she bil na svetu shtirdeset dni po svojim vstajenji.

Sakaj je Jezus she le shtirdeset dni po svojim vstajenji v' nebesa shel?

Sato, de se je svojim uzhenzam

perkasoval, jih preprizhal de shivi, in de jih je uzhil.

Kdo je Jesusa vidil v' nebesa iti?

Vidili so ga njegovi uzhenzi in prijatli, ko so shli sa njim na Oljsko goro.

Sakaj je Jesus v' prizho njih v' nebesa shel?

Sato, de jih je v' veri vterdil, de bi serzhneje terpeli savoljo njegoviga imena.

Kdo je sa Jesufam v' nebesa shel?

Shli so sa njim vse pravizhni stare savese, ktere je reshil is predpekla.

Kaj nas vnebohod Jesusov uzhi?

Nas uzhi, de imejmo svoje misli v' nebesih, kjer je Jesus, in de persadujmo si po njegovih naukih shiveti, de gori pridemo.

Kaj to pomeni: Sedi na desnizi Booga Ozhetu vfigamogozhniga?

Pomeni, de Jesus ima enako oblast in zhaft, ko Bog Ozhe.

Sedmi zhlén apostoljske vere.

*Od ondod bo prishel sodit shive
in mertve.*

Bo Jezus sopet prishel na svet?

Prishel bo s' veliko oblastjo in zhaftjo sodit shive in mertve, to je, pravizhne in nepravizhne.

Kolikokrat bo vsak zhlovek sojen?

Dvakrat: enkrat bersh ko umerje, vdrugizh ob konzhanji svetá.

Kako se perva sodba imenuje?

Posebna se imenuje, ker bo vsak zhlovek posebej sojen.

Kam pojde duša po pervi sodbi?

Kamor si je saflushila; v' nebesa, zhe je popolnama zhista; v' vize, ako ima majhno sadolshenje; v' pekel, zhe ima velik greh.

Ktera se poslednja sodba imenuje?

Tista , ktera bo ob konzhanji sve-tá , per kteri bodo vši ljudje sojeni.

Sakaj jo imenujemo poslednjo?

Sato , ker po nji druge ne bo.

Osmi zhlén apostoljske vere.

Verujem v' svetiga Duha.

Kdo je sveti Duh?

Šveti Duh je tretja pershona sve-te Trojize.

Koliko nator ima sveti Duh?

Šveti Duh ima eno natoro , Bosh-jo , in je toraj pravi Bog , Ozhetu in Šinu enak.

Od kod je sveti Duh?

Šveti Duh se is-haja is Boga Ozhe-ta in is Boga Šina od vekomaj.

Kaj nam dobriga storí sveti Duh?

Posvezhuje naf per svetih sakramentih.

S' zhém naf sveti Duh posvezhuje?

S' svojo gnado, ktero nam je Jesus saflushil.

Ali naf sveti Duh samo per vrednim prejemanji svetih sakramentov posvezhuje?

Tudi, ko smo perpravljeni, ter shelimo pa ne moremo svetih sakramentov prejeti.

Kaj she dela sveti Duh s' svojo gnado v' naf?

Rasvetljuje nash um, de dobro sposnamo, in mozhno storí nasho voljo, de dobro delamo, ali delati samoremo.

Ali je dobro saflushenje per Bogu bres pomozhi gnade svetiga Duha?

Kar koli storimo bres pomozhi gnade svetiga Duha, nima dobriga saflushenja per Bogu.

*Smo dolshni profiti svetiga Duhā,
de bi nam s' svojo gnado pomagal?*

Dolshni smo vedno profiti, de bi nam pomagal, ker smo smiraj potrební gnade, in ker bres nje ne bomo svelizhani.

Deveti zhlén apostoljske vere.

**Eno, sveto, katolshko zerkev,
gmajno svetnikov.**

*Kje in kadaj so aposteljni s. Duhā
prejeli?*

Prejeli so ga v' Jerusalemu, binkushtno nedeljo, deset dni po vnebohodu Jesušovim.

Kaj je storil s. Duh v' aposteljnih?

Dal jím je modrost, ferzhnost, dar jesikov, in druge darove, de so ferzhno osnanovali sveti evangeli, in sa-nj umerli.

Kaj so aposteljni storili po prejetim svetim Duhu?

Evangeli so osnanovali Judam in neverzam, spreobernjene kershevali, in perdrushevali vishimu pastirju, Jezusu Kristusu.

Kadaj je zerkev Jesušova perzhetik imela?

Kader so se ljudje dali kerstiti, in so se aposteljnam perdrushili.

Kaj je katolska zerkev?

Vidni sbor vseh pravovernih kristjanov, pod nevidnim poglavljarem Jezusom, in pod vidnim poglavljarem Rimskim papeshem ter drugimi pastirji, ki vse imajo eno vero, ene nauke in ene sakramente.

Ali se samore vsa zerkev smoliti?

Vsa zerkev se smotiti ne more v' rasodetih resnizah, ker sveti Duh je s' njo.

Koliko zhaba bo zerkev Jesušova?

Zerkev Jesušova bo do konza svetá.

Ali je svelizhanje sunaj zerkve Jesufove?

Sunaj zerkve Jesufove ni svelizhanja.

Bodo vši udje zerkve Jesufove svelizhani?

Ne vši, temuzh le tisti, kteri so ji pokorni, de shivé po njenih naukih.

Po kterih snamnjih se Jesufova zerkov posna?

Po téh: 1) de je edina, 2) sveta, 3) katolíshka, ali povsotna, 4) apostoljska.

Kako je Jesufova zerkov edina?

Edina je, ker ima eniga poglavarja, en nauk in ene sakramente.

Kako je Jesufova zerkov sveta?

Sveta je, ker je Jezus nje poglavar svet, njen nauk svet, sakramenti sveti, vši nje pomozhki v' svetost, in ker so vedno svetniki v' nji.

Kako je Jesufova zerkov katolíshka, ali povsotna?

Katolíshka ali povsotna je, ker je sa vse zhase, sa vse ljudi in sa vse kraje.

Kako je Jesušova zerkva apostolska?

Apostolska je, ker veruje in uzhi, kar so aposteljni verovali in uzhili, in ker so njeni škofje nastopniki aposteljnov.

Kaj smo mi dolshni, ker smo v' Je-sušovi zerkvi?

Dolshni smo sahvaliti Jezusa savoljo te sosebne milosti, moliti in skrbeti sa povishanje in rasširjanje katolške zerkve, in pokorni biti njenim svetim naukam, de dosegemo svelizhanje.

Kaj te besede apostolske vere, Gmaj-na svetnikov, pomenijo?

Te besede pomenijo sveso in sdrushbo, ki jo vsi pravoverniki imajo med seboj, de so duhovnih darov in dobrat zerkve deleshni.

Kteri so duhovni darovi, kterih so udje zerkve deleshni?

Šo saflushenje Jezusove smerti, nje-

govi sveti nauki, sveti sakramenti, so-
sebno pa sveta masha, darovi svetiga
Duha, molitve in dobre dela vseh ver-
nikov.

*Kteri udje zerkve imajo med seboj
gmajno ali sdrushbo?*

Vsi pravoverniki na semlji, svet-
niki v' nebesih, in dushe v' vizah.

*Kakoshno sdrushbo imajo pravover-
niki na semlji med seboj?*

De njih molitve in dobre dela
drugim pomagajo.

*Kakoshno sdrushbo imajo shivi verni
s' svetniki?*

To, de shivi verni svetnike zha-
ste in se jim perporozhajo, svetniki
pa sa-nje Boga profijo.

*Kakoshno sdrushbo imajo shivi ver-
ni s' dushami v' vizah?*

Shivi verni profijo Boga sa-nje, in
mu darujejo svoje dobre dela njim v'
pomozh, dushe v' vizah pa so jim hva-
leshne in profijo Boga sa nje.

Deseti zhlén apostoljske vere.

Odpuschenje grehov.

Kje se dobiva odpuschenje grehov?

V' katolshki zerkvi.

Kdo je zerkvi to oblast dal?

Jesuf Kristuf preden je v' nebesa shel.

*Kdo ima v' katolshki zerkvi oblast
odpushati grehe?*

Šhkofje in maslniki.

*Imajo šhkofje in maslniki oblast od-
pushati grehe komur hozhejo?*

Ne, ampak le sgrevanim in spo-
kornim greshnikam.

*Per kterih sakramentih se dobiva od-
pushenje grehov?*

Per sakramentu- svetiga kersta in
svete pokore.

Enajsti zhlén apostoljske vere.

Vstajenje mesá.

Kaj besede apostoljske vere, Vstajenje mesá, verovati ukashejo?

To, de bodo trupla mertvih shive vstale.

Sakaj bo Bog nashe telesa obudil?

Ker je pravizhen, de bo dushi in telesu povernil, kar sta dobriga ali hudiga delala.

Kakosne bodo telesa praviznih?

One bodo nestrohljive, neumerjozhe in zhaftitljive po podobi Jесusa, kteri je zhaftitljiv vstal.

Kakosne bodo telesa hudobnih?

One bodo sfer nestrohljive in neumerjozhe, pa ostudne, po ostudnosti hudobne dushe.

Kako je mogozhe, de bodo telesa mertvih vstale?

Vsi gamogozhni Bog jih bo obudil.

Koliko zhasa bo obudeno telo sdrushteno s' dušo?

Vekomaj.

Kadaj bodo mertvi vstali?

V dan poslednje sodbe.

Kakosjni bodimo svojimu telesu, ko verujemo de bo vstalo in vezhno shivelo?

Pokorimo ga, in ne dovolimo v' njegove hude shelje, de ne bota oba, dušha in telo nesrezhna vekomaj.

Dvanajsti zhlén apostoljske vere.

In vezhno shivljenje.

Kaj nam dvanajsti zhlen apostoljske vere ukashe verovati?

Nam ukashe verovati, de bo po tem shivljenji drugo, namrežh vezhno shivljenje.

Po kterim vezhnim shivljenji moramo hrepeneti?

Po vezhnim shivljenji, ki ga bomo v' nebefih imeli, ako prav shivimo.

Ali bo tudi v' peklu vezhno shivljenje?

Tudi, de bo pogubljenim v' vezhno shtrafengo.

Sakaj apostoljsko vero sklenemo s' besedo Amen?

De poterdimo resnize v' nji sa-popadene.

DRUGI DEL.

Od upanja.

Is koga je upanje?

Upanje je is vere, ker vera uzhi,
de je Bog vfigamogozhen, milostiv in
svest.

Kaj je keršansko upanje?

Keršansko upanje je velik dar
Boshji, od Boga zhloveku dana zhed-
nost, s' ktero terdno upa dobiti, kar
je Bog obljubil.

Ali ima vsak pravə upanje?

Ne vsak, ker eni premalo, eni prevezh ali predersno upajo.

Kteri zhlovek ima pravo upanje?

Pravo upanje ima tisti, kteri terdno upa v' Boga, in pridno dela, kar mu Bog sapoveduje.

Kteri ima slabο upanje?

Slabo upanje ima tisti, kteri upa v' Boga, in storiti nozhe, kar mu sapoveduje.

Smejo veliki greshniki upati v' Boga?

Smejo upati, in prav upajo, zhe si persadevajo spokoriti se.

Od koga upamo vse?

Od Boga.

Ali ne prejemamo veliko dobriga tudi od ljudi?

Veliko dobriga prejemamo sicer od ljudi, vse je pa od Boga, ker bi nam ljudje ne dajali, ako bi jim Bog ne dajal.

Ali Bog nam da kar koli shelimo?

Ne, temuzh, kar potrebujemo,
in kar nam slushi v' svelizhanje.

Kaj upamo od Boga?

Upamo dobiti vse, kar duša in
telo potrebujeta.

Kaj sosebniga upamo dobiti od Boga?

Sošeblno upamo gnado, odpushe-
nje grehov, in vezhno svelizhanje, ker
nam je to nar potrebnishi.

Smo vredni, de bi nam Bog to dal?

Nismo vredni, in saflushiti tega
ne moremo po vrednosti.

*Zhe kristjan prav profi, se spokori
in po keršansko shivi, ali ni vre-
den gnade, odpuschenja grehov in
vezhniga svelizhanja?*

Prejel bo vse to, pa vender ni
vreden sam is sebe.

Sakaj nam Bog daje kar potrebujemo?

Sato, ker je vfigamogozhen, mi-
lostiv in svešt v' svojih obljudbah.

Ali nam Bog lahko pomaga?

Lahko, ker je vfigamogozhen.

Ali nam Bog rad pomaga?

Rad, ker je neskonzhno dobrotljiv.

Ali nam Bog resnizhno pomaga?

Resnizhno, ker je to obljudil, in
ker je svešt v' svojih obljudbah.

*Po kom upamo od Boga vse potrebne
dobrote dobiti?*

Po velikim saflushenji Jesuovim.

*S' zhem kristjan kashe svoje upanje
v' Boga?*

S' molitvijo, s' ktero se perblisha
sedeshu njegove milosti, de bi dobil
kar potrebuje v' svelizhanje.

Od molitve.

Kaj je molitev?

Molitev je povsdigovanje serzá k'
Bogu.

Je molitev potrebna?

Molitev je vsakimu odraslenemu umnemu zhloveku potrebna v' svelizhanje.

Sakaj je molitev potrebna?

Molitev je potrebna:

- 1) De po dolshnosti zhaštimò Boga.
- 2) De ga prófimo dushnih in telesnih dobrot, sa-se in sa druge.
- 3) De Boga sahválimo sa prejete dobrote.

Je sadosti s' besedo moliti?

Ni sadosti, ampak moramo tudi is ferza.

Je sadosti v' ferzu moliti?

Tudi ne, temuzh moramo tudi s' besedo ozhitno moliti, de drugim dober sgled dajemo.

Sa koga smo dolshni moliti?

Sa-se, sa starshe, sa duhovno in deshelsko gosposko in sa vse ljudi.

Ali Bog uslizuje nashe molitve?

Uslizuje jsh, zhe so praw oprav-

ljene, in zhe profimo dobro v' svelizhanje pomagljivih.

Ktere lastnosti ima dobro opravljena molitev?

Mora biti: 1) spremishljena, 2) ponishna, 3) resnizhna, 4) upljiva, 5) stanovitna, 6) v' imenu Jezusa.

Kaj se pravi spremishljeno moliti?

Se pravi is serza isgnati vse nepotrebne skerbi, in svoje misli v' Bogu imeti. Kdor prostovoljno smoten moli, ne moli, ampak shali Boga.

Kaj se pravi ponishno moliti?

To pomeni, de se vprizho Boga ponishujemo, ker smo potrebni inневредни всига добра. Ponishnost bodi v' serzu, in is nje bodi tudi unanja ponishnost.

Kaj se pravi resnizhno moliti?

Se pravi, de is serza shelimo dobiti, kar profimo. Telestnih dobrovsek sheli, potrebnishi pa so dushne dobrote, in po njih mora vsek sdihovati, de bo svelizhan.

Kaj se pravi upljivo moliti?

Še pravi, de profimo Boga is upanja v' njegovo neskonzhno milost, in v' saflushenje smerti Jesušove.

Kaj se pravi stanovitno moliti?

Še pravi pogosto moliti, vse svoje opravke darovati Bogu, in stanovitno voljo imeti mu v' všim dopasti.

Kaj se pravi v' imenu Jesa ſa moliti?

Še pravi, de mólimo s' upanjem v' neskonzhno saflushenje Jesušovo, in de profimo rezhí njegovi sveti volji dopadljivih.

Kakofhna bodi naſha molitev sjutrej?

Sahvalímo Boga, ki naš je ohranil, profimo ga gnade in pomožhi, terdno obljudimo se varovati greha, in delati vse njemu v' zhaſt, sebi pa v' svelizhanje.

Kakofhni bodimo zhes dan?

Pogosto se spomnimo Boga, Jesa ſa Kristuſa, prejetih dobrot, nebef, pekla, in kar obuduje v' naš dobre misli, de bomo nedolshno shiveli.

Kakoshta bodi nasha molitev svezher?

Sahvalímo Boga sa vse dobrote, premislimo svoje shivljenje, shalovajmo nad grehi, obljudbímo skerbneje shiveti, prosímo Boga, da nam odpuští vse grehe, nam da svojo gnado, in nas vfiga hudiga obvaruje.

V' kteri molitvi najdemo vse, kar je treba profiti?

V' Ozhenash.

Kdo je uzhil Ozhenash?

Jesús Kristus, in se ravno sato Gospodova molitev imenuje.

Od Ozhenasha.

Kakoshta je molitev Ozhenash?

Molitev Ozhenash je ta:

Ozhe nash, kteri si v' nebesih. Po-svezheno bodi tvoje imé. Pridi k' nam tvoje kraljestvo. Sgodi se tvoja volja, kakor v' nebesih, tako na semlji. Daj

nam dansf nash vsakdanji kruh. In odpústi nam nashe dolgé, kakor tudi mi odpushamo svojim dolshnikam. In nas ne vpelji v' fkushnjavo. Temuzh reshi nas od hudiga. Amen.

Ali je Ozhenash lepa in Bogu dopadljiva molitev?

Ozhenash je nar lepši in Bogu nar dopadljivši molitev, ker jo je Jesus uzhil, ker sapopade vse potrebne proshnje, in ker nas uzhi misliti in shiveti po volji Boshji.

Je dolshnost snati molitev Ozhenash?

Dolshnost je, jo snati, in pa tudi umeti, misliti in storiti po Ozhenashi.

Koliko proshenj ima Ozhenash?

Ozhenash ima en ogovor, in sedem proshenj.

Kakšin je ogovor?

Ta je: Ozhe nash, kteri si v' nebefih.

*Sakaj perzhnemo Gospodovo molitev
s' to besedo Ozhe?*

De upanje obudimò v' Boga, ki
naš, svoje otroke, ljubi.

Sakaj pravimo Ozhe naš h?

Sato, ker je Bog Ozhe vših lju-
di, in de s' tem kashemo, de ga pró-
fimo sa-se, in sa vse ljudi.

Sakaj pravimo, kteri si v' nebesih?

Sato, de povsdignemo svoje misli
v' nebesa, kjer Bog rasodeva svojo zhaſt,
in de prófimo sato, de bi prishli v'
nebesa.

*Ktera je perva proshnja Gospodove
molitve?*

Ta je: Posvežheno bodi twoje ime.

Kaj profimo s' pervo proshnjo?

Profimo, de bi mi, in vši ljudje
shiveli Bogu v' zhaſt, de bi se spo-
korili, in varovali vfiga, kar shali in
sanizhuje Boga.

Která je drugá proshnja Gospodove molitve?

Ta je: Pridi k' nama tvoje kraljestvo.

Kaj próximo s' drugo proshnjo?

Próximo Boga, de bi kraljeval v' naš vših s' svojo gnado, de bi bili njemu, svojimu kralju, podversheni in pokorni, in de bi prishli v' njegovo kraljestvo.

Která je tretja proshnja Gospodove molitve?

Ta je: Sgodi se tvoja volja, kakor v' nebesih, tako na semlji.

Kaj próximo s' tretjo proshnjo?

Próximo, de bi Bog nafho slabo voljo svoji sveti volji podvergel, in de bi storili všelev kar mu dopade, kakor so mu angelji in svetniki pokorni.

Která je zheterta proshnja Gospodove molitve?

Ta je: Daj nam dansf našh vsak-danji kruh.

Kaj próximo s' zheterto proshnjo?

Próximo, de bi Bog nam in vsim dal dansf, vsak dan in smiraj, kar dušha in teló potrebujeta.

Která je peta proshnja Gospodove molitve?

Ta je: Odpústi nam naſhe dolge, kakor tudi mi odpushamo svojim dolshnikam.

Kaj próximo s' peto proshnjo?

Próximo, de bi Bog dal nam in vsim ljudém gnado prave pokore, po kteri so grehi odpuszeni. Obljúbimo pa, de hozhemo vsako rasshaljenje, in vsako krivizo svojim sopernikam odpuſtit.

Která je šesta proshnja Gospodove molitve?

Ta je: Ne vpelji nas v' skufhnjavo.

Kaj prófimo s' šesto proshnjo?

Prófimo, de bi Bog nam in všim ljudém odvrazhal nevarne skufhnjave, in pomagal jih premagovati, ktere nam napadejo.

Která je sedma proshnja Gospodove molitve?

Ta je: Temuzh reshi nas od hudiga.

Kaj prófimo s' sedmo proshnjo?

Prófimo, de bi nas Bog reshil od telešniga hudiga, ki nashi dushi shkoduje, in slasti od dushniga hudiga in vezhniga pogubljenja.

Kaj pomeni beseda Amen?

Beseda Amen poterdi kar smo prej profili, kakor bi rekli: Sgodi se nam, kakor smo profili.

Od angeljeviga zheshenja.

Ktero molitev navadno perdrushujemo k' Ozhenašhu?

Angeljevo zheshenje.

Kakoshtno je angeljevo zheshenje?

Angeljevo zheshenje je tako:

Zheshena si, Marija, gnade polna, Gospod je s' tehoj. Shegnana si med shenami, in shegnan je sad tvojiga telesa, Jesus. Sveta Marija, mati Boshja, profi sa naf greshnike, sdaj in v' nasho smertno uro. Amen.

Sakaj mólimo angeljevo zheshenje?

Sato, de devizo Marijo zhaštimo, in se ji perporozhamo, de bi ona profilala Boga sa naf.

Is koliko delov je angeljevo zheshenje?

Is treh: is posdravljenja angelja Gabrijela, ki ga je Marii govoril; is posdravljenja svete Elisabete, kader jo je Marija obiskala, in is besed, ki jih je zerkev perstavila.

Kako je angelj Gabriel Marijo posdravil?

Posdravil jo je, rekozh: Zheshe-na si Marija! gnade polna, Gospod je s' teboj, shegnana si med shenami.

Kako je sveta Elisabeta Marijo posdravila?

Rekla ji je: Shegnana si med shenami, in shegnan je sad tvojiga telefa.

Ktere besede je zerkev perstavila?

Perstavila je: Jesuf. Sveta Marija, mati Boshja, profi sa naf greshnike sdaj, in v' nasho sadnjo uro. Amen.

Ali je sadosti, de Marijo zhaftimo, in se ji perporozhamo?

Ni samo to sadosti, ampak moramo po njenih sgledih shiveti, de Jezusu dopademo.

Kadaj je vernim navadno zhaftiti Marijo s' angeljevim zheshenjem?

Sveto navado imajo verni, Marijo zhaftiti s' angeljevim zheshenjem, kadar svoni sjutraj, opoldne in svezher.

Sakaj angeljevimu zheshenju perstavljamo skriwnost nashiga odreshenja?

Sato, de hvalimo Šinu Boshjiga, kterí je po devizi Marii na svet prišel v' nashe odreshenje.

TRETJI DEL.

Od ljubesni.

Kaj je kristjanska ljubesen?

Kristjanska ljubesen je velik dar Boshji, in od Boga zhloveku dana zhednost, s' ktero ljubimo Boga zhes vse drugo, in blishniga ko sebe savoljo Boga.

Sakaj se pravi, de ljubesen je velik dar Boshji?

Sato, ker je nar potrebnishi. Vera, upanje, sakramenti in vse drugo ne pomaga bres ljubesni.

*Sakaj pravimo, de ljubesen je od Bo-
ga zhlovezku dana zhednost?*

Sato, ker sveta, kershanska in Bo-
gu dopadljiva ljubesen je is nebes po
gnadi svetiga Duha.

Smo dolshni ljubiti Boga?

Dolshni smo: perva in nar viši
sapoved je to.

Koliko smo dolshni Boga ljubiti?

Dolshni smo Boga ljubiti is vfiga
serza, bolj ko sebe in zhes vse drugo.

Kadaj ljubimo Boga zhes vse drugo?

Ljubimo Boga zhes vse drugo,
ko svesto shivimo po njegovih sapove-
dih, de raji terpimò in sgubimò vse,
ko ga rasshaliti.

*Kaj kashe, de kristjan resnizhno lja-
bi Boga?*

Veliko snamenj je, posebno pa,
zhe kristjan zhuti dopadajenje nad Bo-
gam in nad Boshjimi rezhmi, zhe
vedno sheli in skerbi, de bi mu dopa-
del; zhe se is ljubesni do njega sder-

shuje od greshnih dopadljivih rezhi,
in sopernosti voljno preterpi.

Sakaj smo dolshni Boga ljubiti?

Dolshni smo Boga ljubiti :

- 1) Ker ima on vse popolnamosti, in
je vse ljubesni, hvale in zhafti
vreden.
- 2) Ker je nam in vsim neisrezheno
dobrotljiv.

*Kaj je slehernimū storiti, de ljubesen
obuduje, in v' nji raste?*

Pogosto naj premisljuje Boshje
popolnamosti, prejete dobrote, vzhlo-
vezhenje in terpljenje Šinu Boshjiga:
stanovitno naj profi Boga de bi ga s'
ljubesnijo zhedralje bolj napolnil, in naj
v' ljubesni pogosto prejema svete sa-
kramente.

*Kaj pomanjša v' zhloveku ljubesen
do Boga?*

Majhin greh.

*Kaj preshene is zhlovekoviga serza
ljubesen do Boga?*

Velik greh.

Smo dolshni blishniga ljubiti?

Dolshni smo, ker Bog to sapové.

Kdo je nash blishni?

Nash blishni je vsak zhlovek, prijatel, sopernik, snani, nesnani, vernik, nevernik, dobri in hudobni.

Kako moramo blishniga ljubiti?

De mu vse dobro shelimo in pomozhi storimo; kar mu flushi v' dobro in svelizhanje.

Sakaj smo dolshni blishniga ljubiti?

Savoljo Boga, kteri to sapové.

Koliko smo dolshni blishniga ljubiti?

Kakor sebe; to pa savoljo Boga, ne savoljo svojiga veselja, ali dobizhka, ali drusiga.

Kdo sebe prav ljubi?

Tisti, kteri ljubi Boga is vsiga serza, se greha varuje, in skerbi svelizhanje dosezhi.

Kdo sebe slabo ljubi?

Tisti, kteri Boga ne ljubi, in se greha ne varuje.

*Kdo ljubi blishniga ko sebe savoljo
Boga?*

Tisti, kteri Boga is vse dushe in sebe ljubi savoljo njega. Kdor tega ne stori, ne ljubi ne Boga, ne sebe, ne blishniga.

Kdo ne ljubi prav svojiga blishniga?

Tisti, kteri ga ljubi savoljo svojiga dobizhka, ali veselja, ali mu da perloshnost v' greh.

Smo dolshni sovrashnike ljubiti?

Dolshni smo, ker Bog to sapove.

Smo dolshni greshnike ljubiti?

Dolshni smo jih ljubiti, in jim pomagati, de se boljshajo, njih grehov pa se ne smemo vdelešiti, in se jih moramo varovati, de se nad njimi ne pohujshamo.

Ali je ljubesen potrebna?

Ljubesen do Boga in do blishniga je potrebna v' svelizhanje.

*Kje je sapopadena ljubesen do Boga
in do blishniga?*

V' desetih Boshjih sapovedih.

Od deset Boshjih sapoved sploh.

Ktere so Boshje sapovedi?

So lete :

- 1) Jest sim Gospod tvoj Bog. Vero-
vaj v' mene samiga.
- 2) Ne imenuj po nevredno imena
Gospoda svojiga Boga.
- 3) Spomni se, de bosh prasnik po-
tivezhval.
- 4) Sposhtuj ozheta svojiga in mater
svojo, de bosh dolgo shivel, in
ti bo dobro na semlji.
- 5) Ne ubijaj.
- 6) Ne preshestuj.
- 7) Ne kradi.
- 8) Ne prizhaj po krim.
- 9) Ne sheli svojiga blishniga shené.
- 10) Ne sheli svojiga blishniga blagá.

Po kom in komu je Bog te sapovedi osnanil?

Bog jih je osnanil po svojim sluhabniku Mojsefu, Israelskemu ljudstvu v' puhavi, petdeset dni po odhodu iz Egiptovske flushnosti.

Ali niso ljudje pred Mojsefom imeli sapoved?

Ozhitnih sapoved Boshjih niso ljudje imeli, in so shiveli po svojim natornim umu in svoji vesti; sa tega voljo pa so sploh hudobno shiveli.

Kako je Bog dal deset sapoved?

Dal jih je na gori Šinaj Mojsefu na dve kamnitne tabli sapisane: osnanil jih je Bog s' strafnim gromenjem in treskanjem.

Sakaj jih je Bog osnanil s' gromenjem in treskanjem?

Sato, de bi se ljudstvo vfigamogozhnosti Boshje balo, in bilo nagnjeno po osnanjenih sapovedih shiveti.

Sakaj so bile sapovedi na kamnitne tabliapisane?

V' snamnje de bodo smiraj, in de ne bodo nikoli overshene.

Koliko sapoved je bilo sapisanih na eno, in koliko na drugo tablo?

Na eno so bile sapisane perve tri sapovedi, v' kterih je ljubesen do Boga sapovedana; na drugo tablo so bile sapisane druge sedmire, v' kterih je sapopadena ljubesen do blishniga.

Ste bile dve tabli vsaka posebej?

Podobo ste imele, de je vsaka posebej, in de ste dve, pa ste bile sdrushene.

Sakaj to?

Sato, ker dve sapovedi, Boga in blishniga ljubiti, ste sdrushene, in kdor ene ne spolnuje, tudi druge ne.

Ali smo tudi mi kristjani dolshni deset sapoved spolnovati?

Tudi, ker so one rasлага postave natore, ali sapoved, ktere je Bog v' nashe serza sapisal: tudi sato, ker jih je Jesuf poterdil in raslagal.

Smemo kdej savoljo svojiga ludiga posheljenja kako sapoved prestopiti?

Ne smemo, ker smo Bogu popolnoma pokorshino dolshni: svoje voljo moramo njegovi podyrezhi.

Smemo kdej savoljo ljudi, strahovanja, shkode ali dobizhka kako sapoved prestopiti?

Ne smemo, ker smo dolshni raji terpeti vse hudo, in tudi shivljenje dati, ko prestopiti eno sapoved Boshjo.

Samoremo is svoje mozhi sapovedi dopolniti?

Ne, ampak s' pomozhjo gnaide Boshje samoremo.

Kaj Bog da tifim, kteri njegove sapovedi spolnujejo?

Da jim svojo prijasnost, mir vesti in vezhno svelizhanje.

Kako Bog pokori nepokorne?

Bog jih pokori s' slepoto, in s' vezhnim pogubljenjem.

Od Boshjih sapoved posebej.

II. Sapoved.

Sakaj se perva sapoved Boshja perzhe ne s' temi besedami: Je st sim Gospod tvoj Bog?

Bog naš s' temi besedami opomni, de ima vso oblast nad nami, in de smo dolshni spolnovati njegove sapovedi.

Kaj nam sapoveduje perva sapoved?

Nam sapoveduje v' eniga famiga, praviga Boga verovati, va-nj upati, ga zhes vse ljubiti, mu flushiti, ga moliti in hvaliti.

Je vsaka vera Bogu vshezh?

Ne vsaka, temuzh le ta, ktero je on rasodel, in ktero sveta katolskha zerkev uzhi.

Smo dolshni v' Bogę upati?

Šmo, ker on je nash vſigamogozhni Gospod, in uſmiljeni ozhe.

Smo dolshni Bogę zhes vſe ljubiti?

Dolshni smo savoljo njegove popolnamosti in njegoviga uſmiljenja.

Smo dolshni Bogu ſluſhiti?

Dolshni smo, ker on je nash gospod, in mi njegovi podloſhni.

Smo dolshni Bogę moliti in hvaliti?

Dolshni smo, ker Bogu vſa hyala gre.

Kaj je v' pervi sapovedi prepovedaniga?

Prepovedana je nevera, kriva vera, vrashe, sanizhevanje Boshje, in Boshjiga, nesaupljivoſt, predersno upanje, in vezh drusiga.

Ali ni soper pervo sapoved, de angelje in svetnike zhastimo in jih v' pomozh klizhemo?

Ne, ampak to je ſpodobno, do-

bro in pomagljivo, ker jih je Bog povishal, in so nashi prijatli.

Ali je sadosti, de zhaſtimo ſvetnike?

Ni ſhe to sadosti, ampak moramo tudi po njih sgledu shiveti, de po Kristuſu shivimo, po kterim so oni shiveli.

III. Sapoved.

Kaj je v' drugi sapovedi prepovedaniga?

Prepovedano je Boshjimu imenu nezhaft storiti.

Kako se Boshjimu imenu nezhaft dela?

Boshjimu imenu se mnogo nezhaft dela. Kdor Boga, ali Jefusa, ali svete sakramente, ali ſvetnike, ali drugo Boshje malopridno ali nezhaftito imenuje: kdor hvali greh, ali keršanske zhednosti sanizhuje, kdor nepotrebno ali zlo pokrivo perſeshe, ali ne do-

polni, kar je Bogu obljudil, ta Bosh-jimu imenu nezhaſt dela.

Je dolshnost Boshje ime zhaſtili?

Vſaka umna ſtvar je dolshna Bosh-je ime zhaſtili, kar je ſvetiga ſposhto-vati, Bogu v' zhaſt shiveti, drugim braniti greshiti, odvrazhati pohujſhanje, in vedno ſkerbeti sa poviſhanje Boshje zhaſti.

III. Sapoved.

Kaj tretja sapoved sapové?

Sapové prasnik, to je, nedeljo posvezhevati.

Sakaj je Bog en dan vſakiga tedna posvezhevati sapovedal?

Šosebno sato, de njegovi verniki per ozhitni Boshji flushbi ozhitno molijo in hvalijo njega, ſtvarnika in goſpoda nebes in semlje.

*Kakoshne dobre dela so v' nedeljo,
ali prasnik sapovedane?*

Sapovedano je premishljevanje sve-
tih rezhi, obilna molitev, slishanje
svete mashe, posluzhanje besede Bosh-
je, in druge dobre dela, ktere so Bo-
gu v' zhaſt.

*Je kristjanu sadosti, de je v' nedeljo
ali prasnik per sveti mashi?*

Premalo je to: dolshen je sveto
mashe s' spodobno zhaſtjo slishati, in
pa tudi Boshjo besedo svesto posluzhati,
per popoldanski Boshji flushbi bi-
ti, in drugo dobro delati.

Kaj je v' tretji sapovedi prepovedaniga?

Prepovedano je delati, in tudi
kar koli kristjanu brani prasnik posve-
zhevati.

Ktere dela so prepovedane?

Prepovedane so hlapzhefske dela,
in druge, ktere se bres velike shkode
lahko odloſhē.

Kaj je ſhe v' nedeljo ali prasnik pre-povedaniga?

Prepovedano je posvetno veselje, pleſ, in kar koli kristjana smoti ali sadershi, de prasnika ne posvezhuje. Greh, ki fe v' nedeljo ali prasnik sgo-di, ima ſoſebno ludobo per Bogu.

Kaj Bog ſhuga tifim, ki prasnik sanizhujejo?

Shuga, de jih bo konzhal.

IV. Sapoved.

Kaj otrokam zheterita sapoved sapové?

Sapove jím svoje starſhe sposhtovati.

Kako kashejo otrozi sposhtovanje do svojih starſhev?

S' tém, de s' njimi in od njih sposhtljivo govoré, ſkerbé sa njih dobro ime, njih slabost ne rasnaſhajo, temuzh jih voljno in ponishno preterpé.

Kaj so she otrozi svojim starshem dolshni?

Dolshni so jih ljubiti, jim pokorni biti, njih dušhi in telesu pomagati s' molitvijo, s' delam in s' vsem.

Kakšin mora biti otrok, ki storiti ne more, kar mu starshi ukashejo?

Shaloſten naj bo in naj ponishno isgovorí svojo nesmoshnost.

Kaj naj stori' otrok, zhe storiti ne sme, kar mu starishi ukashejo?

Povedati je dolshen, de ne sme, de je greh, in naj ostane svet Bogu, kteri je gospod vših.

Je otrokam pokorfhina potrebna?

Resnizhno, de bodo dobri kriftjani, in pridni zhloveki. Nevedni in slabí so oni, in gorje bi jim bilo, ako bi ne shiveli v' pokorshini.

Kaj Bog obljubi otrokam, kteri spôshtujejo in bogajo svoje starshe?

Bog jim obljubi frezhero in dolgo shivljenje. Dobri otrozi bodo frez-

no shiveli, in tudi dosegli vezhno sve-lizhanje.

Kaj je v' zheterti sapovedi otrokam prepovedaniga?

Prepovedano jim je starfhe sani-zhevati, shaliti, sapustiti, jim kaj od-vseti, in kar je taziga.

Kako bo Bog nepokorne otroke pokoril?

Ojstro jih bo pokoril na tem sve-tu in na unim: nesrezhni bodo tukaj, prekleti bodo v' vezhnosti.

Kako morajo bratje in sestre med se-boj shiveti?

Se morajo ljubiti, in eden drusimu pomagati: morajo eden drugiga voljno preterpeti, in eden drusimu po-magati v' dobro.

Kakoshne dolshnosti imajo otrozi do drugih ljudi?

Otrozi so posebno dolshni duhov-ne in deshelne oblastnike sposhtovati in sanje moliti. Dolshni so tudi sposhto-

vati in bogati svoje botre; shlahto in stare ljudi, in morajo biti vsim po volji Boshji, in po kershanski ljubesni pravizhni in dobri.

Kakoshni morajo biti otrozi, zhe flushijo?

Zhe otrozi flushijo, morajo biti gospodarju in gospodinji, ko ozhetu in materi, pokorni, bogljivi in svesti v' vsim savoljo Boga, in ker imajo plazhilo.

V. Sapoved.

Kaj prepové peta sapoved?

Prepove ubijanje. Šilno velik greh je to.

Sme zhlovek sebe umoriti?

Ne sme, ker ni on gospodar svojega shivljenja, ampak Bog: kdor se prostovoljno umori, neisreženo greshi.

Sme zhlovek v' telesno nevarnost iti?

Ne sme, zhe ga kaka sosebna dolshnost ne veshe, de bi reshil kakiga zhloveka, ali bolnikam stregel, ali varoval deshelo po ukasu deshelske oblasti.

Sme zhlovek svojimu telesu poshkodovati?

Ne sme, ker je vsak dolshen svoje sdravje ohraniti.

Kakšin greh je koga umoriti?

Prostovoljno ubijanje je filno velik greh, ki v' nebo vpije.

Ali je tudi prepovedano telo blishniga poshkodovati?

Tudi, in nihzhe ne sme koga poshkodovati na telesu s' tepenjem, ali drugazhi.

Je tudi prepovedano komu smert voshiti?

Prepovedano je tudi komu voshiti smert, bolesen, in kar telesu poshoduje.

Kaj peta sapoved sapoveduje?

Sapoveduje svoje in blishniga telo varovati lshkode, bolesni in smerti; in pomagati telesu, de sdravje sadobi.

Kaj je she v' peti sapovedi prepovedaniga?

Prepovedano je pohujshanje in napeljevanje v' greh, ker je to dušhno ubijanje.

Kaj je zhloveku storiti, kteri je blishniga na telesu poshkodoval?

Popraviti in poverniti mora, kolikor mu je mogozhe.

Kaj je zhloveku storiti, kteri je svojiga blishniga pohujshal?

Boga mora profiti sa-se, in sa-nj, ga odverniti od greha, mu dober sgled dati, in mu drugazhi pomagati, kolikor mu je mogozhe.

VII. Sapoved.

Kaj je v' shesti sapovedi prepovedaniga?

V' shesti sapovedi je prepovedana vsa nezhistoſt, in kar va-njo napeljuje, to je nesramni pogledi, oſtudne beſede, nevarne perloſhnosti in proſtovoljno dopadajenje do oſtudniga djanja ali oſtudnih miſel.

Se je greha nezhistoſti slo bati?

Reſnizhno, ker je zhloveshka na-tora slo nagnjena k' njemu, in ker ſe teshko opuſti.

Ali je nezhistoſt velika pregreha?

Velika, kakor sveto pismo prizhuje. V' kristjanu je nezhistoſt oſtudniſhi, ker je posvezhen ud Jeſuſov.

So tudi nezhiste miſli prepovedane?

Tudi ſo prepovedane, in nihzhe ne ſme proſtovoljno s' dopadenjem miſliti ali ſheleti, kar mu Bog storiti prepoveduje.

Je dolshnost varovati se tega, kar napeljuje v' nezhistrost?

Dolshnost je. V' nezhistrost napejuje neframna nosha, lenoba, nesmera v' jedi in pijazhi, plef, rasujsdani pogledi, gerde besede in drugo.

Ali veliko hudiga is nezhistrosti isvira?

Veliko, posebno pa duhna slepotata, shpot, zhafne in vezhne shtrafenge.

Kaj je v' shefti sapovedi sapovedaniga?

Sapovedana je zhistrost, in kar jo ohrani, to je, strah Boshji, framoshljivost, beg od hudih perloshnost, in vezh taziga.

Koliko je zhifti kristjan vshezh Bogu?

Zhifti kristjan je posebni prijatel Boshji, in Bog ga bo vsel v' svoje kraljestvo.

VIII. Sapoved.

Kaj je v' sedmi sapovedi prepovedaniga?

V' sedmi sapovedi je prepovedana tatvina, golufija, in vsaka krivizhna shkoda.

Smejo otrozi starshem sa-fe, ali sa druge kaj vseti?

Ne smejo bres njih dopushenja: zhe pa imajo perpushenje, smejo vseti kar in kolikor jim je perpusheno.

Smejo otrozi druge napraviti, de kaj vsamejo bres perpushenja?

Ne smejo, in zhe to storé, so tatvine deleshni.

Smejo jesti ali kupiti, kar vedo, de je ukradeno?

Ne smejo, in zhe to storé, so krivizhni.

Kaj morajo storiti posli, de se kri-vize obvarujejo?

Svestó morajo delati, svesti morajo biti v' vsim in tudi po mozhi-

skerbeti, de se gospodarju shkoda ne sgodi.

Kaj morajo storiti pastirji?

Morajo varovati v' shkodo, ne smejo shivine neusmiljeno tepsti, ne smejo shkodovati s' ognjem, in tudi ne drugazhi.

Kdor kako rezh najde, kaj mu je storiti?

Zhe ve, zhigava je, jo mora bersh nasaj dati: zhe ne ve, mora skerbeti, de sve; in zhe svediti ne more, naj poprašha duhovna, kaj de mu je storiti.

Kakshin greh je to, zhe se najdeno blago gospodarju nasaj ne da?

Ko tatvina je to: greh je pa po vrednosti najdene rezhi.

Kaj je v' sedmi sapovedi sapovedaniga?

Sapovedano je, de vsaki bodi syojiga sadovoljen; de moramo vsakimu pustiti, kar je njegoviga; braniti blishniga v' shkodo; ukradeno, ali najdeno blago poverniti, in vsoti storjeno krivizo popraviti.

*Kakšin greh je, zhe se ne poverne,
kar komu po pravizi gre?*

Greh je velik ali majhin po velikosti shkode, ktero blagá gospodar, ali poshkodovani zhlovek terpi.

VIII. Sapoved.

Kaj je v' osmi sapovedi prepovedaniga?

V' osmi sapovedi je prepovedano krivo prizhevanje, lash, obrekovanje, opravljanje, krive sodbe in podpihanje.

Kako se zhlovek s' krivim prizhevanjem pregreshi?

Zhe po krivim prizha soper ali s' blishniga; ali koga drusiga napelje s' proshnjo, ali plazhilam, ali strahovanjem, de po krivim prizha.

Kaj je zhlovecu storiti, kteri je po krivim prizhal, ali koga drusiga v' to napeljal?

Popraviti mora krivizo, ktero je

blishniga premoshenju, ali dobrimu imenu storil, in spokoriti se.

Kadaj zhlovek lashe?

Zhlovek lashe, ko drugazhi govori, kakor misli, sato de mu verjamemo. Kdor govori resnizo, misli pa, de je drugazhi, lashe: kdor pa govari, kakor je slishal, ali pa se moti, ali se sarezhe, ne lashe.

Je vsaka lash greh?

Vsaka, ako bi se tudi s' njo kakva nefrezha odvernila, ker Bog sovrašhi in prepoveduje, kar je resnizi nasproti.

Kaj je zhloveku storiti, kteri se je slagal?

Obshalovati je dolshen svoj greh, in popraviti, zhe je s' lashjo blishniga premoshenju ali dobrimu imenu shkodoval.

Ali se sme govoriti soper blishniga?

V' potrebi se sme govoriti soper blishniga, kar je res; bres potrebe pa

je greh, desí je ref, kar se govorí: lashnivo govoriti, ali po krivim obdolshiti blishniga, je huji greh.

Kaj mora zhlovek storiti, kteri je s' svojim govorjenjem blishnimu po krivim shkodoval?

Dolshen je popraviti kolikor je mogozhe, in obshalovati svoj greh.

Smemo svojiga blishniga hudo soditi?

Ne smemo zhe resnizhniga hudi-
ga od njega ne vemo.

*Kaj je storiti, da blishniga po krivim
ne sodimo, in soper njega ne go-
vorimo?*

Ne smemo vsaki besedi verjeti,
ne opravljuvzov poslushati, blishniga
besede in dela moramo po keršanski
ljubesni soditi, in svariti tiste, ki is
hudiga ferza soper blishniga govoré.

Kakšin greh je podpihanje?

Podpihanje je splôh velik greh,
ker is njega isvira jesa, sovrashhtvo,
kletev in drugo.

Kaj je v' osmi sapovedi sapovedaniga?

Sapovedana je resniza, in skerb sa svoje in blishniga dobro ime.

Ali je prav, de sa svoje dobro ime skerbimo?

Prav in dolshnost je to, de hudim besedam perloshnosti ne damo, de ljudi ne pohujshamo, in jim dober sgled dajemo s' kershanskim shivljenjem.

Smo dolshni sa dobro ime svojega blishniga skerbeti?

Dolshni smo is kershanske ljubesni,

IX. in X. Sapoved.

Kaj dve sadnji sapovedi prepovedujete?

Prepovedujete sheleti blishniga she-no in blagó.

Sataj je Bog prepovedal hude misli in shelje?

Sato, de bi bili, pravizhni v' ser-

zu, in de bi is notrajne pravizhnosti prav shiveli.

Ali je vsaka nezhista misel greh?

Greh je, zhe se ji ne vstavimo, ali zhe imamo dopadajenje nad njo. Kdor se ji vstavi in jo sovrashi, je nedolshen per Bogu.

Kaj je huje, dopadajenje imeti nad graham, ali sheleti greshiti?

Sheleti greshiti je huje, ker je volja hudobnishi.

Kakshin greh je sheleti svojiga blishniga blagò?

Kdor ga sheli po krivizi dobiti, greshi po velikosti sasheljene shkode.

Kaj nam dve sadnji sapovedi sapovedujete?

Krotiti svoje nezhiste shelje, zhilstiga serza biti, in premagovati svoje lokomne shelje do ptujiga blaga.

Od zerkvenih sapoved.

Ima katolshka zerkev oblast sapovedi dajati?

Katolshka zerkev ima oblast sapovedi dajati in jih je dala svojim vernim.

Kdo ji je oblast dal svojim vernim sapovedi dajati?

Jesuf Kristus.

Zhimu so zerkvene sapovedi?

Zerkvene sapovedi so, de lashje dopolnujemo Boshje sapovedi.

Koliko je zerkvenih sapoved?

Zerkvenih sapoved je veliko, tistih pa, ktere vslaziga umniga kristjana veshejo, ni veliko.

Koliko je takih zerkvenih sapoved, in ktere so?

Zerkvenih sapoved, je pet, in so té:

- 1) Posvezhuj sapovedane prasnike.
- 2) V nedeljo in sapovedan prasnik spodobno sveto maslo slishi.

- 3) Posti se postne dni, to je, shtiridesetdanski post, kvaterne in druge sapovedane postne dni: v' petik in saboto se sdershi mesnih jedi.
 - 4) Spovej se svojih grehov svojemu spovedniku nar manj enkrat v' letu: o velikonozhnim zhasu prejmi sveto reshnje telo.
 - 5) Ne obhajaj shenitve v' prepovedanim zhasu.
-

Perva zerkvena sapoved.

Kaj perva zerkvena sapoved sapoveduje?

Sapoveduje prasnike posvezhevati, ktere je ona sapovedala.

Ktere prasnike zerkev sapoveduje posvezhevati?

Vse prasnike sunaj nedelje. Bog sapoveduje s' tretjo sapovedjo nedeljo posvezhevati, zerkev pa sapoveduje s' pervo sapovedjo prasnike posvezhevati.

Kako so kristjani dolshni prasnike posvezhevati?

Ravno tako kot nedeljo.

Zhimu so sapovedani prasniki?

Sato, de obhajamo spomin svetili skrivnost nashiga odreshenja, de smo Jesusu odresheniku hvaleshni, de zahstimo devizo Marijo, aposteljne, martenike in druge svetnike, se jim porozhamo, in se vnemamo po njih sgledih shiveti.

Kaj nam perva zerkvena sapoved pre-poveduje?

Prepoveduje, kar je v' nedeljo prepovedaniga, to je, teshke in nepotrebne dela, posvetne veselja, in kar koli kristjana moti ali sadershuje, de sapovedanih prasnikov ne posvezhuje.

Druga zerkvena sapoved.

Kaj je v' drugi zerkveni sapovedi sapovedaniga?

Sapovedano nam je sveto maslo spodobno slishati.

Je kristjanu sadosti, de v' prasnik sveto maslo spodobno slishi?

Ni mu sadosti, ampak je tudi dolshen posflushati Boshjo besedo, popoldne biti per Boshji slushbi, in druge dobre dela opravljati.

Sakaj zerkven sapoveduje v' nedeljo in prasnik sveto maslo spodobno slishati?

Ker je sveta masla posebno dobro delo, to je, ponovljenje krvave daritve Jesuove na krishi.

Kje se mora sveta masla slishati?

V' domazhi fari, zhe je mogozhe, da je vsaka ovza s svojim duhovnim sdrushena.

Koliko odrasheni umni kristjan grešhi, zhe vsako nedeljo in vsak sappovedan prasnik ne gré k' sveti maschi?

Velik greh je to, zhe ga bolesen, ali kaka druga sosebna rezh ne isgovori.

Kaj je kristjanu storiti, ki je pravizhno sadershan, de k' sveti mashi ne gre?

Dolshen je to sheleti, doma moliti, kar bi per sveti mashi molil, svete bukve brati, in drugo dobro storiti.

Ali je pastir isgovorjen ki savoljo shivine ne gre v' zerkev?

Sploh ni isgovorjen, in je dolshen skerbeti, de ga gospodar spustí k' sveti mashi.

Ali je sadosti, de je kristjan per sveti mashi?

Ni she to sadosti, ampak je dolshen spodobno slishati sveto masho; fizer greshi.

Komu je kristjan podoben, ki je bres dolshne poboshnosti per sveti mash?

Judam in neverzam je podoben, kteri so krishaniga Jesusa sanizhevali.

Ali so tisti per sveti mash, ki pridejo do zerkve, va-njo pa ne gredo?

Zhe je to is merslote, je gotovo, de niso per sveti mash, in de jo sanizhujejo.

Kaj druga zerkvena sapoved prepo-veduje?

Prepoveduje vso lenobo in prasne isgovore, is kterih kristjan ne hodi k' sveti mash; in tudi vso mlazhnost in vse rasujsanje, ki sveto masho nezhasti.

Tretja zerkvena sapoved.

Kaj zerkve s' tretjo sapovedjo sapo-veduje?

Sapoveduje postiti se shtirdeset-danski post, shtiri kvatre in druge

postne dni: tudi v' petik in saboto se mesnih jedi sdershati.

Kako se mora odrashen umen kristjan postiti?

Sdershati se je dolshen mesnih jedi, zhe ni zerkveniga perpushenja, opoldne se sme do fitiga najesti, svezher pa malo jesti in vmes nizh, zhe njegovo telo ne slabti.

Sakaj katolshka zerkev post sapoveduje?

Sato, de se kristjani savoljo pretezhenih grehov pokore, in se varujejo v' prihodnje.

Ali je Bogu post prijeten?

Šveto pismo uzhi, de je post prijeten Bogu.

Ali je sam post Bogu prijeten?

Ne sam, ampak, de se kristjan Bogu dopadljivo posti, se mora rad postiti v' duhu pokore, sovrashiti in opustiti svoje grehe, pertergovati si perpusheniga veselja, obilnishi moliti,

in vbogajme dajati, ako premoshenje ima.

Koliko se mora vsak postiti?

Postiti se mora vsak po svoji mozhi, de samore svoje dela bres shkode svojiga telesa opravljati, de terpi in se pokori, in de vender ne opesha.

Kakoshno dolshnost imajo kristjani v' petkih in sabotah?

Sdershati se morajo mesnih jedi, zhe niso bolni, ali zhe nimajo sosebniga perpushenja od svojega shkofa.

Kaj tretja zerkvena sapoved prepoeduje?

Prepoveduje v' postne dni, v' petik in saboto mesne jedi, v' postnih dneh jesti bres file: sosebno pa prepove nesmero v' jedi ali pijazhi, posvetno in greshno veselje, in kar koli sapovedanimu postu nezhaft stori.

Zheterta zerkvena sapoved.

Kaj je v' zhelerti sapovedi sapovedaniga?

Sapovedano je, de se vsaki kristjan nar manj enkrat v' letu svojih grehov svojimu spovedniku spové, in v' velikonočnim zhafu prejme s. reshnje teló.

Ali je po volji zerkve, de se kristjan le enkrat v' letu spove?

Zerkev sheli, de se kristjan vezhkrat v' letu spove, in sato, pravi: Nar manj enkrat v' letu.

Kakoshno spoved zerkve sapoveduje?

Zerkev sapoveduje dobro spoved, to je, de je kristjan poboljshan in sgrevan, in de vredno prejme odyeso svojih grehov.

Kje je Kristjan dolshen spovedati se?

Dolshen je spovedati se svojimu spovedniku, in toraj v' domazhi fari, zhe ni pravizhno isgovorjen, ali mu ni nemogozhe.

*Per kteri starosti so otrozi dolshni
spovedati se?*

Kader so v' letih rasfodka, de ve-
do dobro in hudo, ter vedo de greh
shali Boga, in de so dolshni ga sov-
rashiti.

*Kadaj je kristjan dolshen k' svetimu
obhajilu iti?*

O velikonozhnim zhafu. Veliko-
nozhni zhaf, sa obhajilo vernih odlo-
zhen, je od druge postne nedelje do
prasnika vnebohoda Jesufoviga.

*Ali je po volji zerkve, de kristjan
gre k' svetimu obhajilu le o veliko-
nozhnim zhafu?*

Zerkev sheli, de kristjan vezhkrat
v' letu perstopi k' Boshji misi.

*V' kteri starosti so otrozi dolshni per-
praviti se k' svetimu obhajilu?*

Okoli desetiga, ali enajstiga, ali
dvanajstiga leta svoje starosti, po njih
umu in poduzhenji; in zhe is lenobe
odlafhajo obhajilo, greshé.

Kakoshno obhajilo zerkev sapoveduje?

Vredno, to je, v' gnadi Boshji opravljeno, ker s' nevrednim obhajilam se sapoved ne dopolni.

Peta zerkvena sapoved.

Kaj peta zerkvena sapoved prepoveduje?

Prepoveduje od perve adventne nedelje do prasnika svetih treh kraljev, in od pepelnizhne srede do perve nedelje po velikonozhi shenitvo obhajati.

Sakaj je shenitev v' teh zhafih prepovedana?

Sato, ker so zhafi pokore, in ssebne Boshje flushbe, de kristjani nesmoteni opravljajo svoje dolshnosti.

ZHETERTI DEL.

Od svetih sakramentov.

Kaj so sveti sakramenti?

Šveti sakramenti so vidne snamnja nevidne gnade Boshje, ktere snamnja je Jesus postavil v' nashe posvezhevanje in svelizhanje.

Sakaj se sakramenti vidne snamnja imenujejo?

Sato, ker se per deljenji sleherniga sakamenta kaj vidi, slishi ali zhuti.

So sakramenti le snamnja gnade Boshje?

Niso sgol snamnja gnade Boshje, ampak tudi delé gnado Boshjo, ker je Jesuf to obljubil, in gnado po svoji obljubi daje.

Sakaj je Jesuf vidne snamnja postavil?

Sato, ker smo zhloveki is dushe in telesa, in jih savoljo tega potrebujemo. Vidne snamnja so potrebne tudi sato, de se vidi ozhitno, kteri so pravoverni, in ker bres njih bi bila Jesusova zerkva skrita, ali nevidna.

Sakaj je Jesuf postavil svete sakramente?

Postavil jih je v' nashe posvezhenanje in svelizhanje.

Koliko je svetih sakramentov, in kteri so?

Švetih sakramentov je sedem, in so ti:

- 1) Šveti kerst.
- 2) Šveta firma.
- 3) Šveto reshnje Teló.

- 4) Šveta pokora.
- 5) Šveto poslednje olje.
- 6) Sveti mašnikovo posvezhevanje.
- 7) Šveti sakon.

Kako naš sveti sakramenti posvezhujejo?

Šveti kerst in sveta pokora nam dajeta posvezhujozho gnado Boshjo, drugi jo pa mnoshé.

Kako so tedaj sakramenti raslozheni?

Raslozheni so tako: Šveti kerst, in sveta pokora se imenujeta sakramenta mertvih; drugi sakramenti se pa imenujejo sakramenti shivih.

Sakaj se sveti kerst, in sveta pokora imenujeta sakramenta mertvih?

Sato, ker dušhi dajeta duhovno shivljenje v' vezhno svelizhanje s' posvezhujozho gnado Boshjo.

Sakaj se drugi sakramenti shivih imenujejo?

Sato, ker smo dolshni jih prejeti v' gnadi Boshji.

Kaj posvezhujozha gnada Boshja dobriga stori v' zhloveku?

 Ga posveti in opravizhi, de je svet,
Bogu ljub, in erb nebeshkiga kraljestva.

Kaj kristjanu dobriga stori pomnoshenje gnade Boshje?

 Ga obilnishi posvezhuje, to je, mu
pervo gnado povishuje, de je on sve-
tejshi, in perpravnishi Bogu flushiti.

Prejmemo vselej gnado, ko prejmemo sakramente?

 Vselej, zhe smo praw perpravljeni,
in zhe je opravljeno per deljenji
svetih sakramentov, kar je Jesus po-
stavil.

Smemo vezhkrat prejemati sveli sakramente?

 Ene le enkrat, ene vezhkrat sme-
mo prejemati, ako jih potrebujemo.

Kteri sakramenti se ne smejo vezhko enkrat prejeti?

 Sveti kerst, sveta firma, in sveto
maslnikovo posvezhevanje.

*Sakaj se ti sakramenti ne smejo vezh
ko enkrat prejeti?*

Sato, ker vtisnejo v' dušo neis-brishljivo snamnje, ktero bo vekomaj ostalo, svetnikam v' zhaſt, pogubljenim pa v' ſhpot.

*Kako hne posebne snamnja vtisnejo
v' dušo sveti kerſt, sveta firma, in
sveto maſhnikovo posvezhevanje?*

Šveti kerſt vtisne snamnje otroka Boſhjiga, sveta firma snamnje Kristuſoviga vojſhaka, in sveto maſhnikovo posvezhevanje snamnje Kristuſoviga na-mestnika.

Kaj smo Jefuſu dolhni savoljo sve-tih sakramentov?

Dolhni smo ga vedno hvaliti sa-voljo svetih sakramentov, in ga gore-zhe profiti, de bi nam pomagal jih vred-no prejemati v' svoje svelizhanje.

Od svetiga kerſta.

Kaj je sveti kerſt?

Šveti kerſt je pervi in nar potrebnishi sakrament, v' kterim je zhlovek s' vodo in Boshjo besedo po gnadi svetiga Duha posvezhen in prerojen.

Sakaj ſe sveti kerſt pervi sakrament imenuje?

Sato, ker nekerſhen zhlovek ne sme nobeniga drusiga sakamenta prejeti.

Sakaj ſe sveti kerſt nar potrebnishi sakrament imenuje?

Sato, ker bres sakamenta s. kerſta nihzhe ne more priti v' nebesa.

Kaj sadobimo per svetim kerſtu?

Sadobimo:

- 1) Odpushenje poerbaniga greha in vſih grehov, ako jih imamo: tudi vſiga sadolshenja in vezhniga pogubljenja.
- 2) Posvezhujozho gnado Boshjo, in pravizo do nebefhkiga kraljelſva.

- 3) Šmo prebivalishe svetiga Duha,
udje Jesusovi in katolshke zerkve.
- 4) Sadobimo neisbrishljivo snamnje
v' dusho.

Ali so tudi hudo posheljenje in nadloge, ki so is poerbaniga greha, sbrisane v' svetim kerstu?

Ne, ampak oftanejo, de se ponišujemo, de próximo, se vojskujemo in obilnishi plazhilo prejmemo v' nebesih.

Kaj mora storiti, kdor kersti?

Mora voljo imeti, de kersti, kakor je Jesus ta sakrament postavil; mora obliti zhloveka s' natorno vodo, in med oblianjem rezhi: *Jest te kersttim v' imenu Ozhetja, in Šina, in svetiga Duha.*

Kako samore odrashen, ki perloshnosti nima kersta vode prejeti, sve-lizhan biti?

Po kerstu shelje, ali kerstu kervi.

Kako zhlovek kerst shelje prejme?

Kader terdno veruje, de je vera

Jesušova potrebna v' svelizhanje, ljubi Boga is vsiga serza, vse svoje grehe sovrashi, in obljubi, de bo v' pervi perloshnosti kerst vode prejel.

Kaj je kerst kervi?

Kader zhlovek terdno veruje v' Boga in odreshenika Jezusa, sheli kerst vode prejeti, pa je prej umorjen savoljo svete vere.

Kaj je vsak per svetim kerstu Bogu obljubil?

Obljubil je verovati, kar zerkev veruje, in po sapovedih shiveti: odpovedal se je hudizhu, njegovimu djanju, napuhu in vsimu hudimu.

Kdo obljubi vse to namest otroka?

Njegovi botri vse to obljubijo.

Ali je dolshnost dopolnovati, kar so botri namest nas obljubili Bogu?

Dolshnost je, ker niso nashi botri namest nas drusiga obljubili Bogu, kot to, kar smo mi, njegove stvari, dolshni.

*Kaj nam je storiti, de ne posabimo,
in ne prestopimo, kar smo Bogu
obljubili?*

Moramo vezhkrat ponavljati obljube per svetim kerstu storjene, gorezhe profiti Boga de bi nam pomagal s' svojo gnado, in persadjati si mu svesto flushiti.

*Kadaj se spodobi per svetim kerstu
storjene obljube ponavljati?*

Dolshni smo jih ponavljati vezhkrat v' shivljenji, spodobi se pa nar bolj:

- 1) Kmalo, ko se svoje pameti sawemo.
- 2) Pred sveto firmo.
- 3) Ob obletnizi prejetiga kersta.
- 4) Pred spovedjo in pred s. obhajilam.
- 5) V' zhasu skushnjav, in v' bolesni.

*Je veliko hudo, zhe kristjan ne ohra-
ni gnade svetiga kersta?*

Šilno veliko hudo je to, ker s' tem isshene is svojiga serza svetiga Duha, in se sopet podvershe hudizhu, pod

kteriga neušmiljeno oblastjo je pred prejetim kerstam bil.

Od svete firme.

Kaj je sveta firma?

Šveta firma je sakrament, v' ktem kriftjan s' pokladanjem rok, s' molitvijo shkosa in s' sveto krismo prejme gnado svetiga Duha, s' ktere pomozhjo samóre svojo vero stanovitno prizhati, in po nji shiveti.

Kaj dobringa daje sveta firma?

Pomnoshenje gnade Boshje daje, in vtisne dushi neisbrishljivo snamnje; sato ne sme kriftjan vezh ko enkrat firman biti.

Kakshin namen ima sveta firma?

Ta, de se v' kriftjanu posvezhujozha gnada povisha, in de sosebno mozh in ferzhnost prejme soper dushne svarashnike, in ostane stanoviten v' sveti veri in v' sapovedih.

Ali je sakrament svete firme v sim potreben?

Potreben ni v' svelizhanje, dolshnost je pa ga prejeti, ako je mogozhe, de se lashje shivi po kerfshansko.

V' kteri starosti je kristjan gnade svete firme potreben?

Potreben je je, ko samore skufhan biti soper vero ali sapovedi.

Ali ne smejo majhni otrozi svete firme prejeti?

Smejo szer, bolji je vender, de jo potlej prejmejo, ki imajo rasfodik, to je, de vsaj do sedmiga leta zhakajo.

Sakaj je bolji pozhakati vsaj do sedmiga leta?

Sato, de se perpravijo, obilnishi gnado prejmejo, in tudi pomnijo, kdaj so firmani bili.

Kdo ima oblast firmovati?

Shkof ima oblast firmovati.

Kako shkof firmuje?

Šhkof nad firmanzam roke rasprosti, moli, in s. Duha va-nj klizhe: potlej mu pomashe zhelo v' podobi krisha s' sveto krismo, in ga malo vdarí na lize, mu mir voshi, in na sadnje sopet sa-nj moli.

Ali morajo biti firmanzi per vseh teh svetih opravkih?

Per vseh morajo biti, to je, per pervi molitvi, ktero šhkof nad njimi moli, in per sadnji, ko so she vse pofirmani.

Kaj pomeni pokladanje rok šhkofovih?

Pomeni, de Bog firmanze pod svojo brambo vsame, in varuje s' svojo gnado.

Kaj pomeni sveto masilo?

Pomeni gnado svetiga Duha.

Sakaj storii šhkof sveti krish na zhelu firmanzu?

V' snamnje, de sveta firma ima svojo mozh po saflushenji smerti Jesusove.

Sakaj na zhelu krish storij?

V' snamnje in nauk, de se firmanz ne sme framovati Jesufove vere, in njegovih naukov.

Sakaj shkof firmanza malo na lize vdari?

V' skušnjo, zhe je voljen savoljo Jezusa terpeti.

Kako se mora kristjan perpravljati, in perpravljen biti k' sveti firmi?

Tako :

- 1) Mora biti v' gnadi Boshji: in, zhe ni, se mora spokoriti in spovedati.
- 2) Mora v' keršanskim nauku, in kar mu je vediti treba od svete firme, dobro poduzhen biti.
- 3) Naj ponavlja obljube per svetim kerstu storjene, naj obilno molii, in se s' drugimi dobrimi deli perpravlja.

Kaj mora firmanz po prejeti sveti firmi storiti?

Mora sahvaliti Boga sa prejeti sa-

krament; profiti stanovitno, de bi mu s' svojo gnado pomagal po sapovedih shi-veti, in storiti vse, kar v' njem ohra-nuje gnado Boshjo.

Od svetiga reshnjiga Telefa.

Kaj je sakrament svetiga reshnjiga Telefa?

Nar svetejshi sakrament je to praviga telefa in prave kervi Gospoda Jezusa Kristusa v' pododah kruha in vina.

Kdaj je Jesus ta sveti sakrament postavil?

Jesus ga je postavil per sadnji ve-zkerji, ko je s' svojo vfigamogozhno besedo posvetil kruh in vino, in dal oboje svojim uzhenzam vshivati.

Kdo sdaj posvezhuje kruh in vino, in spremeni te dari v' telo in kri Jesufovo?

Mashniki, ko po sapovedi in oblasti Jesusovi isreko besede njegove,

nad kruham: To je moje teló, in
nad vinam: Ta je moja kri.

*Ko je masnik isrekel besede Jesufo-
ve nad kruham in vinam, ali je
she kruh in vino?*

Ne, ampak le podoba kruha in
vina: potlej je pravo teló in prava
kri Jesufova.

*Ali je v' podobi kruha samo sveto
teló Jesufovo in v' podobi vina sa-
mo njegova sveta kri?*

V' podobi kruha ni le teló Jesu-
fovo, ampak tudi njegova kri; v' po-
dobi vina ni le kri Jesufova, ampak
tudi njegovo sveto teló.

*Sakaj je Jesus posebej kruh, in po-
sebej vino posvetil, zhe v' vsaki
podobi je njegovo teló in njegova
kri?*

Sato, de je s' tem osnanil svojo
smert, to je, de se bo njegova kri
odlozhila, in istekla is njegoviga telesa.

Sakaj po posvezhenji ostanele podobe kruha in vina?

Sato, de lahko vshivamo ta sveti sakrament; kar bi ne mogli, ako bi vidili meso in kri.

Ali je v' veliki in v' majhni podobi ves Jezus Kristus?

Resnizhno, de je v' vsaki nar manji podobi ves Jezus Kristus.

Zhe se podoba kruha prelomi, ali se tudi Jezus prelomi?

Ne, ampak ves ostane v' nar manji drobtinizi.

Ktera natora Jezusova je v' tem sakramantu?

Obe, Boshja in zhloveshka, to je, Jezus Bog in zhlovek, s' dusho in s' telesam, s' kervjo in s' mesam.

Sakaj je Jezus ta sveti sakrament postavil?

Is vezh namenov:

- 1) V' spomin svoje ljubesni, svojiga terpljenja in svoje smerti.

- 2) De bi bil on daritev Ozheta, in jed nashim dusham v' vezhno svelizhanje.
- 3) De je s' svojo zerkvijo do konza svetá, ne le s' svojo pomozhjo, ampak tudi s' svojo resnizhno prizhnostjo.

So kristjani dolshni sakrament svetiga reshnjiga Telesa prejemati?

Dolshni so, ker je Jesuf to sapolvedal, in savoljo gnad, ktere dobé v' tému svetim sakramantu.

Kadaj so kristjani dolshni sakrament svetiga reshnjiga Telesa prejemati?

Dolshni so enkrat v' letu o velikonochnim zhasu, in v' nevarni bolesni. Zerkev pa sheli, de bi se kristjani vezhkrat perpravliali, in prejemali ta sveti sakrament.

Per kakoshni starosti so dolshni otrozi pervo obhajilo prejeti?

Okoli desetiga, enajstiga, ali dyanajstiga leta so dolshni; starshi pa in duhovni nar bolj vedo, kadaj je otrok

umen in poduzhen, de bi pervo sveto obhajilo opravil.

Kakoshne gnade dobe' kristjani per vrednim obhajilu?

Vredno obhajilo

- 1) Sklene kristjana s' Jesusam.
- 2) Gnado Boshjo v' njem povisha.
- 3) Mu hudo posheljenje pomanjsha.
- 4) Mu da saftavo zhaftitljiviga vstajenja.

Koliko zhasa ostane Jesus v' kristjanu, ki ga je prejel?

S' svojo prizhnostjo ostane okoli pol ure, s' svojo gnado pa ostane, dokler smertno ne greshi.

Od perpravljanja k' svetimu obhajilu in prejemanja svetiga reshnjiga Telefa.

Ali sme kristjan neperpravljen iti k' svetimu obhajilu?

Ne sme, ker sveto reshnje telo je nar svetejshi sakrament.

*Ali je kak kristjan svetiga obhajila
popolnama vreden?*

Nihzhe ni svetiga obhajila popolnama vreden; vreden je le po Boshji milosti, kdor je prav perpravljen.

Ali je velika pregreha Jesusa nevredno prejeti?

Velika, in se Boshji rop, to je, Boshje sanizhevanje imenuje.

Kteri nevredno prejmejo sveto obhajilo?

Tisti, ki so v' velikim grehu, naj vedo, ali ne vedo, de so v' njem.

Ktere so navadne shtrafenge nevredniga obhajila?

Dushna slepota, Boshje sapusheanje, terdovratnost ferza in pogubljenje.

Ali se dobi odpushenje téga veliziga greha?

Odpushenje se dobi, zhe je s' pomozhjo gnade pravo spreobrnjenje ali prava pokora.

Kolikero je perpravljanje k' svetimu obhajilu?

Trojno je, daljno in blishno perpravljanje dushe, in perpravljanje telesa.

Ktero je daljno perpravljanje dushe?

To je, de moramo biti :

- 1) V' gnadi Boshji, ali bres veliziga greha.
- 2) Bres ljučesni do maliga greha.
3. Sheleti moramo Jezusa prejeti.

Sakaj se to daljno perpravljanje imenuje?

Sato, ker je kristjan dolhen smiraj tako biti perpravljen, de, zhe nago sboli, vredno prejme sveto reshnje Teló.

Ktero je blishno perpravljanje k' svetimu obhajilu?

Blishno perpravljanje je andoht (poboshnost) serza ; de kristjan preden je obhajan, obuduje vero, strah, upanje, ljubesen, shalost nad grehi, sklep ne vezh greshiti, in hyaleshnost.

*Kakoshno vero naj kristjan obudi
pred svetim obhajilam?*

Terdno vero naj obudi, de bo
resnizhno prejel Jezusa Kristusa, Boga
in zhloveka, kakorshen je bil rojen
is devize Marije, in sedi na desnizi
Boga Ozhetja.

Kakshin strah naj obudi?

Strah, ki je is vere in is sposna-
nja svoje nevrednosti, de se globoko
ponishuje.

Kakoshno upanje naj obudi?

Upanje, de mu je usmiljeni Je-
sus vse grehe odpustil, in de ga bo
v' svoje svelizhanje prejel v' tem sve-
tim sakramantu.

Kako naj obudi ljubesen?

Naj premisli prezhudno ljubesen
Jesuso, is ktere je ta presveti sa-
krament postavil, de v' svojim serzu
obudi veliko ljubesen do njega.

*Sakaj mora grevengo nad grehi, in
sklep ne vezh greshiti obuditi?*

Sato, ker noben zhlovec ni po-

polnama zhifst. Bodi pa to is ljubesni do ljubesniviga Jесusa, de mu potlej stanovitno slushi.

Sakaj mora hvaleshnost obuditi?

Sato, ker je Jесus vse hvale in hvaleshnosti vreden, ki se vshivati daje.

Kako naj se kristjan sl. bolj perpravlja k' svetimu obhajilu?

Naj se vsaj poprejshni dan sazhe-nja perpravlji s' obilno molitvijo, s' branjem svetih bukev, s' drusimi dobrimi deli, in tudi s' sdershevanjem od perpušteniga veselja, de obilnishi gnado prejme.

Kakoshno je perpravljanje telefa?

Perpravljanje telefa je to, de, kristjan k' svetimu obhajilu namenjen, mora biti od polnozhi tesh, zhe ni nevarno bolan; in de spodobno pa vender ponishno oblezhen k' Boshji misi perstopi.

Kaj mora storiti kristjan, ko perstopi k' svetimu obhajilu, in ko je obhajan?

Kristjan mora s' velikim sposhto-

vanjem perstopiti k' Boshji misi in po-nishno poklekniti. Ko mashnik rezhe: Glejte Jagnje Boshje, ki grehe svetá odjemlje, naj strahoma pogleda sveto hostijo, in naj moli Jesu-sa. — Mashnik v' njegovim imenu trikrat rezhe: Gospod! nisim vreden, de gresh pod mojo streho, temuzh rezi s' besedo, in moja dusha bo osdravljená: naj obhajanz tiho rezhe to s' mashnikam, naj resnizhno misli, de je nevreden, in naj se trikrat na perfi vdari. Defi to resnizhno misli, naj vender upanje obudiv' milost Jesusovo. — Kader mashnik sveto hostijo podá, mora obhajanz glavo vsdigniti, usta zhedno odpreti, jesik na spodni shnabel poloshiti, in sposhtljivo prejeti sveto reshnje Teló. Ko ga je prejel, ne sme svete hostije svezhiti, ne nalash v' ustih perdershe-vati, temuzh jo bersh savshiti. Ako se sveta hostija njegovih ust prime, je ne sme s' perstam, ampak s' jesikam od-lozhiti, de jo savshije.

Kaj mora storiti kristjan bersh po svetim obhajilu?

Bersh, ko je obhajan bil, naj nagne svojo glavo; naj gre na stran pokleknit, de moli, in naj se okoli pol ure sdershi, de ne plune, in naj ne gre bersh is zerkve.

Kaj naj kristjan moli in premishljuje po svetim obhajilu?

Naj sahvali Jесusa, de mu je to sosebno milost skasal; naj ponavlja ljubesen do njega, shalost nad svojimi prejshnimi grehi, in sklep ne vezh greshiti: gorezhe naj ga profi, de bi mu obilno gnado dal, de bi se s' njo varoval vseh grehov, sosebno pa slabost in skushnjav savoljo kterih nar lashje greshi.

Sakaj mora kristjan s' zhusto vestjo in s' skerbnim perpravljanjem perstopati k' Boshji misi?

Sato, de se skerbno varuje nevredniga obhajila, kar je velika nesreza; in de velike gnade prejema s' vrednim obhajilam.

*Kako se mora kristjan v' dan sveti-
ga obhajila sadershati?*

Se mora varovati postopanja, po-
svetniga hruma in veselja: mora obil-
no moliti, Jesusa vezhkrat sahvaliti,
in profiti, de bi ga ne sapustil. Tisti
dan in potlej naj gorezhe skerbi, de
s' Jesufam sklenjen ostane.

*Ali se mora tudi bolnik tako perprav-
ljati k' svetimu obhajilu?*

Ako mu je mogozhe naj se tako
perpravi: zhe mu pa bolesen ubrani,
mu Bog persanese: vredno prejme sve-
to reshnje Teló, de je le v' gnadi Boshji.

*Zhe kristjan sboli, kteri je nekaj dni
poprej bil per obhajilu, ali je dol-
shen sopet sveto obhajilo prejeti?*

Dolshen je, de v' nevarni boles-
ni prejme veliko pomozh tega svetiga
sakramento, in popotnizo v' frezhno
vezhnost.

*Kaj naj verni store', ko duhoven gre
obhajat bolnika?*

Bersh ko svoniti saflishijo, naj

pridejo v' zerkev, ako samorejo, naj spremijo Jezusa do bolnika, ako jim je perloshno: naj tudi hvalijo milost Jezusovo, ki toliko skerbi sa svoje bolne verne, in naj molijo sa bolnika, de bi sveto obhajilo vredno prejel, in tudi sa-se, de bi frezho dosegli v' sadnji bolesni vredno prejeti sveto resh-nje Teló, de bi jim bilo popotniza v' frezhno vezhnost.

Od svete mashe.

Kaj je usmiljeni Jezus storil, de je sakrament njegoviga telesa in njegove kervi vedno v' njegovi zerkvi?

Postavil je per sadnji vezherji sveto maslo, svojim aposteljnam in njih nastopnikam je oblast dal posvezhevati kruh in vino, de je njegovo pravo telo in njegova prava kri, rekozh: To storite v' moj spomin.

Kaj je sveta masha?

Sveta masha je nekervava daritev

nove savese, vedni spomin in vedno ponavljenje kervave daritve, ktero je Jesuf opravil na krishi.

Sakaj se sveta masha nekervava daritev imenuje?

Sato, ker se per sveti mashi kri ne prelije, kakor je bila na krishi prelita.

Sakaj se sveta masha daritev imenuje?

Sato, ker se Bogu telo in kri Jezusa Kristusa v' podobah kruha in vina daruje.

Sakaj se sveta masha vedni spomin imenuje?

Sato, ker sveta masha bo do konza sveta v' vedni spomin ljubesni in smerti Jezusove.

Sakaj se sveta masha vedno ponavljenje kervave daritve Jezusove imenuje?

Sato, ker se per sveti mashi vedno ponavlja kervava daritev, ktero je Jesuf sa vse ljudi opravil na svetim krishi.

Kako je Jesuf sveto maslo postavil?

Tako: Po sadnji vezherji je vsel kruh v' svoje svete roke, je sahvalil nebeshkiga Ozheta, ga posvetil, ras-lomil, in dal aposteljnam, rekozh: Vsamite in jejte, to je moje te-lo, ktero bo sa vas dano v' smert. Potlej je vsel kelh s' vinam, sahvalil, posvetil in aposteljnam dal, rekozh: Pite is tega vsi; sakaj ta je mo-ja kri nove savese, ktera bo sa vas in sa njih veliko prelita v' odpusjenje grehov. To storite, kolikorkrat bote storili, v' moj spomin.

Ali imajo mashniki oblast mashevati in spremenjevati kruh in vino v' telo in kri Jesusovo?

Resnizhno, ker jim je Jesus to veliko oblast dal, rekozh: To storite.

Kadaj se kruh in vino spremeni v' telo in kri Jesusovo?

Kader mashnik isrezhe Jesusove besede nad kruham: To je moje te-lo, in nad vinam: Ta je moja kri.

Kdo opravlja daritev svete mashe?

Nevidama Jesus Kristus, ki se svojimu Ozhetu daruje sa naf; vidama pa mashtnik opravlja daritev svete mashe.

Sakaj opravlja mashtnik daritev svete mashe?

Opravlja jo v' imenu vse zerkve:

- 1) De Boga moli. Resnizhno ga moli, ko mu Jesusa daruje.
- 2) De obhaja spomin ljubesni in smerti Jesufove.
- 3) De Boga profi in sahvali po Jezusu Kristusu.

Sa koga mashtnik sveto maslo daruje?

Sa vse shive, in sa mertve v' vizah.

Kteri so daritve svete mashe sosebno deleshni?

Kristjani, in smed njih tisti nar bolj, ki so poboshniga serza.

Ali je dobro in pomagljivo sveto maslo slishati?

Resnizhno, in se dobé velike gname, ako se slishi s' spodobno zhaftjo.

Kadaj je kristjan sosebno dolshen sveto maslo s' spodobno zhastjo slishati?

Sošebno je to dolshen vsako nedeljo in vsak sapovedan prasnik. Dolshen je pa tudi, kader koli je per sveti masli, ker sveta masla je vsiga sposhtovanja vredna.

Kaj se pravi spodobno in s' zhastjo sveto maslo slishati?

To hozhe rezhi s' ponishnim in gorezhim serzam, in tudi spodobnim unajnim sadershanjem per sveti masli biti. Kdor se tedaj radovidno oséra, govori, ali drugo pozhenja, ima hubobno duslo, ali vsaj mlazhno serze.

Kaj se nar bolj spodobi per sveti masli moliti?

Nar bolji je moliti, kar maslnik moli v' imenu vse zerkve, in vseh prizhijozhih vernikov. Savoljo téga je silno dobro, de vernik v' duhu moli is bukev, ktere se sploh sveta masla imenujejo.

Kteri so nar imenitnishi déli svete mashe?

Štirje so: evangeli, darovanje, posvezhenje in obhajilo.

Kaj mora kristjan moliti v' perzhetku svete mashe?

Mora profiti Boga sa odpuschenje grehov, sovrashiti jih, ponishevati se, in svojo voljo s' mashnikovo sdrushiti.

Kaj mora perevangelii storiti in misliti?

Mora vstatи, v' snamnje, de je perpravljen poslushati in storiti, kar Jesus uzhi. Pokrisha naj se, in hvali Jezusa sa svete nauke, in ga profi mu pomagati, de bi po njegovi sveti volji shivel.

Kaj mora misliti per darovanji?

Naj s' mashnikam daruje nebeshkimu Ozhetu kruh in vino: naj ga profi, de bi poslal svetiga Duha posvetiti te dari. Šebe mora tudi dariti Bogu, in profiti svetiga Duha, de bi ga posvetil s' svojo gnado.

*Kaj mora kristjan per shegnovanji
ali posvezhevanji storiti?*

Kristjan mora klezhé moliti Jesu-sa Kristusa prizhijozhiga na altarji. Ko-mashnik povsdiguje sveto reshnje telo in sveto kri, naj se spomni, de je Je-suf krishan bil, povishan s' krishem, in je umerel na njem is ljubesni do-naf greshnikov. Nekaj zhaha mora biti v' teh svetih mislih.

Kaj mora kristjan storiti, ko je ob-hajilo?

Zhe je namenjen k' svetimu ob-hajilu, naj perstopi k' Boshji misi s' vsim sposhtovanjem. Zhe ni name-njen k' svetimu obhajilu, naj pa she-li, de bi se s' Jesusam sklenil, in naj profi Jesusa; de bi mu dal sveto shiveti, de bi ga vselej po vredno prejemal.

Kaj naj kristjan stori, ko sveta ma-sha mine?

Naj sahvali Jesusa savoljo te veli-ke dobrote: naj ga gorezhe profi, de bi mu vedno pomagal s' svojo gnado, in potlej naj gre v' Boshjim strahu domu.

Ali je, kar je sdaj rezheniga, kristjanu sadosti, de prav slishi sveto masjo?

Sadosti je to neuzhenim kristjanam: kdor pa bolj umé opravke slete mashe, ali moli is bukev, bolj natanko ve, kakshin de mora biti per sveti mashi. Tem in unim je potrebnna ponishnost, shalost nad grehi in gorezhnost.

Od sakramento svete pokore.

Kaj je pokora?

Pokora je greh sovrashiti, greh opustiti, Bogu in blishnimu sadostiti.

Kaj se pravi, greh prav sovrashiti?

Se pravi, sovrashiti greh, ker je edino hudo, in Boshje rasshaljenje.

Kaj se pravi greh opustiti?

Se pravi, svoje shivljenje boljšati, greh in greha perlošnost opustiti, in pravizhno shiveti.

Kaj se pravi, Bogu prav sadostiti?

Se pravi, s' ponishevanjem, s' shalostjo in s' pokorjenjem rasshaljenimu Bogu sadostiti, kteri je bil po grehu sanizhevan in rasshaljen.

Kaj se pravi, blishnimu sadostiti?

Se pravi, popraviti krivizo, shkodo, pohujshanje in drugo, kar je blishniga dushi, ali telefu, ali dobrimu imenu, ali premoshenju shkodovalo.

Kdo sapoveduje to?

Bog to sapoveduje. Ni bilo in ne bo odpuštenja grehov, zhe vfiga téga greshnik storiti nozhe.

Ali je pokora lahka?

Pokora ni lahka, ampak teshka, ker je popazheni natori soperna, in jo lozhi od vfiga, kar ji dopade.

Ali se greshnik is svoje mozhi spokori?

Ne, ampak s' pomozhjo gnade Boshje.

Kako gnada Boshja spreoberne greshnika?

Špreoberne ga, ali mu pomaga, de se spokori, ko mu rasvetli um, mu daje strah, upanje, ljubesen, sovrashivo v' grehe, voljo ne vezh greshiti, in stanovitnost v' dobrim.

Kaj je sakrament svete pokore?

Sakrament svete pokore je sakrament, v' kterim mašnik namesti Boga greshnimu kristjanu grehe odpuſti, ki se jih pred njim odkrito spove, in jih sovrashi savoljo Boga.

Kadaj je Jezus Kristus sakrament svete pokore postavil?

Ko je od smerti vſtal. Rekel je svojim aposteljnam: Prejmite svetiga Duha: kterim bote grehe odpuſtili, tistim so odpušheni, in kterim jih bote sadershali, so jim sadershani.

Kteri grehi so odpušheni v' sakramentu svete pokore?

Vsi grehi, ki so po svetim kerſtu

storjeni zhe ravno so veliki, ako je greshnik prav perpravljen.

Kaj greshnik sadobi v' sakramentu svete pokore?

Sadobi, ako je prav perpravljen:

- 1) Odpuschenje vseh grehov.
- 2) Odpuschenje veznih shtrafing.
- 3) Posvezhujozho gnado Boshjo.
- 4) Mir vesti.

Koliko rezhi je potrebnih h' sakramen-tu svete pokore?

Pet, to je:

- 1) Isprashevanje vesti.
- 2) Grevenga nad grehi.
- 3) Naprejvsetje, ali sklep ne vezh greshiti.
- 4) Zhista spoved.
- 5) Pokorjenje.

Ali je vse to potrebno?

Vse to je res potrebno, revenga in naprejvsetje pa je nar potrebnishi, in nihzhe ne sadobi odpuschenja grehov, zhe jih ne sovrashi, in jih opustiti nozhe.

Od isprashevanja vesti.

Kaj se pravi, vest isprashevati?

Se pravi, se prav skerbno premisliti, kaj je zhlovek hudiga storil, ali dobriga opustil.

Ali je isprashevanje vesti potrebno?

Potrebno je, de se greshnik prav sposna, boljsha, in spové.

Sakaj je greshnik dolshen svojo vest isprashevati?

Sato:

- 1) De svoje grehe, in njih shtevilo ve.
- 2) De svoje grehe sovrashi.
- 3) De se boljsha.
- 4) De se zhisto spove.

Kaj se pravi svoje grehe in njih shtevilo vediti?

Se pravi, de fi greshnik persadene svediti soper ktere sapovedi in kolikokrat je greshil: kaj je perloshnost dalo v' grehe: kaj je hudiga isgrehov prishlo.

*Sakaj si mora greshnik persadjati,
de svoje grehe, njih hudobo in shtevilo sposna?*

De jih resnizhno sovrashi; de ve v' zhim boljshati se, in de se per spovedniku zhisto spove.

Ali je sadosti le malo pred spovedjo svojo vest isprashevati?

Vsak mora vsaj nekaj dni pred spovedjo svojo vest isprashevati.

Ali je sprashevanje vesti le takrat potrebno, ko se greshnik k' spovedi perpravlja?

Ne le takrat, ampak vezhkrat naj se greshnik skerbno premisli, posebno pa ob nedeljah in prasnikih po poslufhanji Boshje besede.

Koliko si mora kristjan persadjati per isprashevani svoje vesti?

Vsaj toliko, kolikor per kakim posebnim velikim opravilu.

Kteri kristjani si morajo obilnishi persadjati, de svojo vest prav sprashajo?

Tisti, kteri so se slabo spovedali,

kteti so dolgo v' grehih in hudih navadah tizhali, ali kteri imajo veliko skuschnjav, smotnjav, dolshnost, in so se prav poredko spovedovali.

Ali je kristjanu mogozhe vse grehe vediti?

Nemogozhe je to, ker zhlovek velikokrat greshi, de ne ve.

Je greshnik isgovorjen, ki vsih svojih grehov svediti ne samore?

Isgovorjen je, ako si je resnizhno in skerbno persadeval.

Ktere grehe greshnik nar tesnje sposna?

Tiste, ktere nar bolj ljubi, in kteri v' njegovim serzu tizhe, napuh, lakomnost in drugi taki.

Kaj mora greshnik premishljevati, de svoje grehe sposna?

Mora premishljevati Boshje in zerkvene sapovedi in dolshnosti svojega stanu, in karkoli je kriviga storil per Bogu.

Kakšin mora biti greshnik, de se prav isprasha?

Mora biti dobro poduzhen v' sapovedih, in dobre vesti.

Kaj je dolshen storiti, de se prav isprasha?

Dolshen je velikokrat in gorezhe profiti Boga gnade in rasvetljenja, de bi svoje grehe prav sposnal, in v' greshni nevednosti ne ostal.

Od grevenga.

Kaj je grevenga?

Grevenga je serzhna velika shalost nad grehi savoljo Boshjiga rasshaljenja, s' terdno voljo sklenjena ne vezh greshiti.

Ktere lastnosti mora imeti grevenga, de bo dobra?

Štiri, to je, mora biti:

- 1) Notranja.
- 2) Zhesnatoria.

- 3) Sploshna, ali nad vsemi grehi.
4) Nar vezhi, ali zhe vse shalosti.
-

1. lastnost.

Kadaj je grevenga natranja?

Grevenga je notranja, ko greshnika v' serzu pezhe, de je greshil.

Ali zhuti greshnik, zhe je shalosten v' serzu?

Resnizhno de zhuti, in zhe ne zhuti shalosti ali pezhenja, nima nobene grevence, ne dobre ne slabe.

Ali je greshniku sadosti, de v' serzu shaluje nad svojimi grehi?

Potrebitno je to, de v' serzu shaluje nad svojimi grehi, njegova shalost pa mora tudi druge lastnosti imeti, de bo vshezhna Bogu.

2. lastnost.

Kadaj je grevenga zhesnatoria?

Zhesnatoria grevenga je, zhe je obudena is ljubesni do Boga, to je, de greshnik sovrashi svoje grehe, ker so soperni Bogu.

Ali je zhesnatoria grevenga potrebna v' odpuschenje grehov?

Potrebna je, in kdor svojih grehov ne sovrashi is ljubesni do Boga, ne dobí odpuschenja. Kako bo Bog greshniku odpuštil, zhe ne shaluje savoljo njega?

Kako se zhesnatoria grevenga imenuje, ktera je obudena is sgol ljubesni do Boga?

Popolnama se imenuje, to je, nar bolji. Ta opravizhi greshnika, zhe se ravno spovedati ne more.

Kako se zhesnatoria grevenga imenuje, ktero greshnik ima is ljubesni do Boga, in is strahuvezhniga pogubljenja?

Nepopolnama se imenuje, ker je

malo slabeji od une, ki je is sgol lju-
besni do Boga; dobra je vender v'
spovedi.

*Kako se grevenga imenuje, ktero ima
greshnik nad grehi savoljo shkode,
shpota, ali drusiga taziga?*

Natorna se imenuje, ker je zhlo-
veku po natori, de se vidniga hudiga
boji, in de ga je shalosten.

*Ali je grevenga is sgol strahu obude-
na v' odpusjenje grehov sadostna?*

Ne, ker sgol strah volje greshni-
kove ne boljsha, in on bi she gre-
shil, ako bi se ne bal.

*Is zhe sa se lahka ve, de greshnik ima
zhesnaterno grevengo?*

Ve se lahko is téga, zhe ima
svoje misli v' Bogu, kteriga je s' svo-
jimi grehi rasshalil. Zhe premisli Bo-
ga in njegove lastnosti, Jezusa in nje-
govo ljubesen, svoje dolshnosti do nje-
ga, in is serza shaluje nad svojimi gre-
hi, kashe, de ima zhesnaterno grevengo.

Is zhesa se lahko ve, de greshnik ima natorno grevengo?

Ve se lahko is téga, zhe ima svoje misli obernjene v' shkodo, sanizhevanje, bolesen ali drugo hudo, ki mu ga je greh saflushil, in savoljo tega shaluje. To kashe in preprizha, de ima natorno grevengo.

3. lastnost.

Kadaj je grevenga sploshna?

Kader je nad všimi grehi, to je, kader greshnik sovrashi vše svoje grehe.

Sakaj je greshnik dolшен vše svoje grehe sovrashiti?

Sato, ker so vši Bogu soperni.

Ktere grehe je greshnik dolшен obilnishi sovrashiti?

Velike, ker so oni huje rasshalili in sanizhevali Boga.

Ktere grehe greshnik teshje sovrashi?

Tiste, ktere je bolj ljubil, do kte-

rih ima huje posheljenje, ali kteri so mu kaki dobizhik pernesli. Persadjati si mora veliko grevengo obuditi nad tistimi grehi, ktere je bolj ljubil.

4. lastnost.

Kadaj je grevenga nar vezhi shalost?

Kader je greshnik bolj shalosten svojih grehov, ko vseh posvetnih nesrezh.

Sakaj mora biti grevenga nad grehi nar vezhi shalost?

Sato, ker greh je edino hudo, ker sanizhuje Boga, in je huji od vsega posvetniga in telefniga hudiga.

Ali je greshniku lahko tako veliko grevengo obuditi?

Teshko je, ker slab zhlovek malo ve neskonzhno svetost Boshjo, in neisrezheno hudobo greha.

Kaj preprizha, de greshnik ima veliko shalost nad grehi?

Njegova delavna volja to preprizha,

zhe vse raji terpi in sgubi, ko Boga s'
greham rasshaliti.

Samore greshnik is svoje mozhi pravo grevengo obuditi?

Ne, ampak le s' pomozhjo gnade svetiga Duha, ktera rasvetli njegov um, in omezhi njegovo serze, de sposna in sovrashi svoje grehe savoljo Boga.

Ali je Bog dolshen greshniku dati gnado?

Ni dolshen, zhe mu pa s' svojo gnado pomaga, mu is milosti pomaga.

Kaj je greshnik dolshen storiti, de pravo grevengo in sovrashivo v' grehe obudi?

Dolshen je vezhkrat premisiliti Boshe lastnosti, sosebno pa svetost, pravizo, milost. Mora vezhkrat premisiliti neskonzhno ljubesen Jesušovo is ktere je umerel na krishi sa greshnike. Naj premisli velike dobrote, ktere je prejel, in svoje hudo nehvaleshnost.

Naj vezhkrat klezhé profi Žoga po Jezusu Kristusu, de bi mu po svoji milosti dal pravo grevengo. Naj pogosto obuduje grevengo, de jo bo resnizhno imel.

Od sklepa, ali naprejvsetja.

Kaj je sklep ali naprejvsetje?

Sklep ali naprejvsetje je ferzhna volja svoje greshno shivljenje poboljšati.

Is zhesa je ferzhna in resnizhna volja ne vezh greshiti?

Is grevenge je. Zhe ni grevenge, ni volje svojiga shivljenja boljšhati: kakor je grevenga zhesnatorna, ali natorna, ali velika, ali majhna, ravno tako je naprejvsetje, ker is grevenge isvira.

Kako je sklep ne vezh greshiti is grevenge?

Sklep ne vezh greshiti je is grevenge, ker se greshnik, po gnadi sve-

tiga Duha pomagan, réf varovati ho-
zhe, kar resnizhno sovrashí.

Ali je sklep ne vezh greshiti potreben?

Potreben je kot grevenga. Bog sovrashi greh, in kdor ga ne sovrashi, in opustiti nozhe, se volji Boshji vstavlja, in greshnik ostane.

*Ktere lastnosti ima sklep, ali naprej-
vsetje?*

Naprejvsetje ima shtiri lastnosti,
in mora biti:

- 1) Notranje.
- 2) Zhesnatorno.
- 3) Sploshno.
- 4) Nar vezhi.

*Kadaj ima greshnik notranje na-
prejvsetje?*

Kader v' svojim serzu resnizhno
hozhe greh in greha perloshnosti opu-
stiti.

*Kadaj ima greshnik zhesnatorno na-
prejvsetje?*

Kader se hozhe varovati in se va-
ruje greha savoljo Boga, ne pa le sa-

to, ker ga ljudje sanizhujejo, ali ker mu greh storí kako posvetno shkodo.

Kadaj je naprejvsetje sploshno?

Kader se greshnik hozhe vseh 'grehov varovati, posebno pa tistih, do katerih ima huje posheljenje.

Kadaj je naprejvsetje nar vezhi?

Kader je zhes vse volje, ali ko je volja ne vezh greshiti nar vezhi in nar mozhnejshi volja, de vse sapeljivosti in skuslnjave premaguje.

Kaj preprizha, de sklep, ali naprejvsetje ima vse te lastnosti?

Dobre dela, in stanovitnost v' dobrim to preprizha. Zhe se kristjan skerbo varuje greha, in hudih perloshnost; zhe se v' skuslnjavah bersh spomni Boga, in se jim vstavlja; zhe krivizo bersh popravi; zhe svoje dolshnosti sveto spolnuje, in stanovitno moli, kašhe, de je njegov sklep dober, in njegova pokora prava.

Kaj je kristjan storiti dolshen, de bi imel resnizhno voljo ne vezh greshiti, in ostal stanoviten v' nji?

De bi to dosegel, naj gorezhe in stanovitno profi Boga po Jezusu Kristusu; naj pogosto premishljuje rasode-te resnize; naj vezhkrat ponavlja voljo ne vezh greshiti, in naj se pogosto spoveduje.

Kako se grevenga in naprejvsetje obudi?

Grevenga in naprejvsetje se tako obudi:

Moj Bog! vši moji storjeni grehi so mi is serza shal, ker sim tebe, svojiga preljubesniviga Boga, neskonzhno svetost in dobroto, ki te is zeli-ga serza ljubim, s' njimi rasshalil. Terdno sklenem, s' twojo gnado svoje shivljenje poboljshati, in vse, ja tu-di smert raji preterpeti, kakor te-be, svojiga Boga, neskonzhno svetost in dobroto, she kdej s' kakim graham rasshaliti. Daj mi gnado spol-niti ta moj sklep! tega te prosim po-

neskonzhnim saflushenji tvojiga Bosh-jiga Šina, nashiga Gospoda in Sveli-zharja, Jesusa Kristusa.

Od spovedi.

Kaj je spoved?

Spoved je shalostno in odkrito ob-toshenje svojih grehov pred mazhnikam, de se odyesa po njem prejme.

Kdo je spoved sapovedal?

Jesuf Kristus.

Sakaj je Jesuf spoved sapovedal?

Greshnikam v' pomozh, de so po spovedniku poduzheni, svarjeni, in od-vesani, ako so perpravljeni.

Kolikokrat se mora kristjan spovedati?

Zerkev sapove spoved nar manj enkrat v' letu opraviti. Dolshnost je spovedati se v' nevarni bolesni, in v' kaki drugi perloshnosti.

Ali je dobro se vezhkrat spovedovati?

Dobro in pomagljivo je to , de se kristjan pogosto ponishuje , se lashje poboljsha , in ostane stanoviten v' dobrim sklepu.

V' kteri starosti so otrozi dolshni k' spovedi iti?

Kader raslozhijo dobro od hudiga.

Ali je kristjanu sadosti, de se svojih grehov spovedniku obtoshi?

To ni sadosti v' odpushenje grehov , ampak mora biti tudi shalosten svojih grehov , in se poboljshati.

Kakoshta mora spoved biti?

Spoved mora biti :

- 1) Ponishna.
- 2) Zela.
- 3) Zhista.
- 4) Pametna.

Ali so vse te lastnosti potrebne?

Perve dve ste potrebne , sadnje dve niste toliko potrebne.

Ponishna.

Sakaj se mora greshnik ponishati?

Ravno sato, ker je greshnik. Ponishnost je vsem potrebna, she potrebnishi je pa greshniku, ko sheli in ifhe odpuszenja svojih grehov.

Ali je unanja ponishnost greshniku sadosti?

Ne, temuzh mora biti ponishen v' serzu, in se is serzhne ponishnosti poniševati pred Jesufom namestnikam.

Kako se greshnik ponishuje pred spovednikam?

Ponishuje se, ko shalostno, framoshljivo in odkrito rasodeva svoje grehe, in se spovedniku podvershe.

Zela.

Kadaj je spoved zela?

Spoved je zela, ko se greshnik tako odkrito obtoshi, kakor terdno misli, de je kriv per Bogu.

Ali je greshniku sadosti rezhi: Velik greshnik sim — velikokrat sim greshil?

Ne, ampak mora povedati soper ktere sapovedi je greshil, to je, zhe je lashnivo govoril, ali kradel, ali klel, ali drugo.

Ali je greshniku sadosti povedati svoje grehe?

Ne, ampak mora tudi povedati njih shtevilo, tudi kar njih hudobo povishta, is kakoshniga namena je to ali uno storil ali opustil, in kar je treba.

Kako se mora greshnik obtoshiti, ako gotovo ne ve, zhe je dovolil v' greh, ali zhe shtevila svojih grehov ne ve?

Obtoshiti se mora, kakor mu je mogozhe bliso refnize, de spovedniku dopove, kakoshin de je.

Kakoshna je spoved, v' kteri greshnik velik greh nalash samolzhi?

Slaba in nevredna je. Greshnik se s' svojo hinavshino sadolshi per Bo-

gu, in zhe je odvesan, nezhaft storí sakramentu svete pokore, in je hudobnishi od prej.

Ali je greshnik isgovorjen, ki se veliziga greha ne spove, kteriga is greshne ali radovoljne slepote ne ve?

Ni isgovorjen, ker njegova slepotá je is hudiga serza.

Ali je greh odpuščen, kteriga je greshnik neprostovoljno posabil, ali ga vediti ni mogel?

Odpuščen je s' drugimi spovedanimi, zhe je greshnik vseh svojih grehov resnizhno shalosten, in je odveso dobil.

Kaj je greshniku storiti, kteri je velik greh samolžhal is framoshljivosti, ali is greshne slepote?

Dolšen je odkrito povedati spovedniku samolžhani greh, tudi kadaj ga je, ali kolikokrat je potlej prejel svete sakramente; mora spokoriti se, in vse svoje spovedi ponoviti, ktere je po greshnim samolžhenji opravil.

Kaj mora greshnik storiti, kteri se veliziga greha spomni, kteriga je is posabljivosti, ali is negreshne nednosti samolzhal?

Dolshan je se ga spovedati, kader se ga domisli, in spovedniku povedati, de ga je bil posabil.

Zhe je negreshno posabljeni greh s' drugimi spovedanimi odpuščen, ako je bil greshnik vseh svojih grehov sgrevan, in je odveso dobil, sakaj se ga mora spovedati?

Sato, de ga zerkvi podvershe; de prejme potrebne nauke, de saflusheno pokorjenje opravi, ktero mu spovednik ukashe; de popravi, ako je kaka kriviza, ali pohujšanje is njegoviga greha.

Kaj je kristjanu storiti, ki se pred obhajilam veliziga posabljeniga greha spomni?

Nasaj naj gre k' spovedniku, de se ga spove: zhe mu ni mogozhe, naj

obhajilo odloshi, de v' perloshnim zhasu opravi spoved, in obhajilo.

Zhista, in pametna.

Kadaj je spoved zhista?

Spoved je zhista, ko greshnik spovedniku pravi samo, kar k' spovedi gre, to je, kar je treba, de spovednik vénjegove grehe, in posna njegovo serze, de ga pravizhno sodi.

Kadaj je spoved pametna?

Spoved je pametna, ko se greshnik spodobno in framoshljivo spove, in zhloveka, njegoviga greha deleshniga, ne imenuje, zhe mu je bres téga mogozhe se svojiga greha prav spovedati.

Kaj naj greshnik moli pred spovedjo?

Greshnik naj premisli svoje grehe; naj se ponishuje in sdihuje; naj

ponavlja grevengo v' grehe, in voljo
ne vezh greshiti.

*Kako naj greshnik perzhne svojo
spoved?*

Naj se sakrisha in naj profi spovednika mu shegen dati, de bi se samogel prav, shaloštno in zhilsto spovedati. Potem naj ponishno rezhe: Jest, ubogi greshnik, se spovem Bogu vsgamogozhnemu, devizi Marii, vsim svetnikam, in Njim, boshjimu namestniku, de sim posvoji sadnji spovedi, ktera je bila (naj pove, kadaj je bila) velikokrat greshil s' mislijo, s' besedo, s' djanjem in opuscho dobrih del. Obtoshim se sosebno, de sim posadnji spovedi . . (tujej naj pove svoje grehe).

Sakaj mora greshnik spovedniku povediti, kadaj je bil sadnjizh per spovedi?

Sato, de spovednik ve njegovo pridnost, ali njegovo lenobo.

*Ali mora greshnik tudi praviti, zhe
je bil sadnjikrat odvesan, ali ne?*

Potretno je to spovedniku povedati.

*Sakaj mora greshnih spovedniku po-
vedati, zhe je bil ali ne odvesan?*

Sato, de spovednik sve, kadaj je bil sadnjizh odyesan, in de ve, kako ga samore varno voditi.

*Ali je prav, de greshnik, kteri ni
prej odvesan bil, bres raslozhka
pove svoje grehe, kteri so bili po
sadnjim obhajilu?*

Ni prav, ampak naj greshnik raslozhno pove grehe, savoljo kterih ni odvesan bil, in po njih druge, ktere je potlej storil, de spovednik sve, zhe se je, ali se ni poboljshal.

Kako naj greshnik per spovedi govori?

Greshnik naj govori raslozhno, ne prenaglo, ne pretiho, in tudi ne glasno, de spovednik vsako njegovo besedo ume, in de drugi ljudje, ki so morde sraven, ne slisnijo.

Kako se spoved sklene?

Tako :

Savoljo téh, in vſih mojih grehov mi je is ferza shal, ker sim s' njimi Boga, vſigamogozh-niga gospoda, in uſmiljeniga o-zheta rasshalil. Terdno ſklenem s' pomozhjo njegove gnado vſih grehov in hudih perloſhnost se varovati. — Duhovni ozhe! proſim Jih svelizhanskiga pokor-jenja, potrebnih naukov in od-veſe mojih grehov, zhe sim po milosti Boshji vreden.

Sakaj greshnik spovednika proſi po-korjenja in naukov?

Sato, ker je pokorjenja vreden, in naukov potreben.

Sakaj greshnik spovednika proſi, de-naj ga odveshe?

Sato, ker je odvesa neisrežhena dobrota.

Sakaj greshnik sraven perſtavi: Zhe sim po milosti Boshji vreden?

Sato, ker odpuſhenje grehov pre-

feshe saflushenje njegove pokore: tudi, de se svojimu duhovnim ozhetu popolnama podvershe.

Kaj mora storiti greshnik, ko je svojo spoved sklenil?

Spovednika mora ponishno in svesto poslushati s' voljo, de bo s' Boshjo pomozhjo storil vse, kar ga uzhi in mu ukashe; in, ako kake besede ne ume, mora vprashati. Zhe ga spovednik kake rezhi vprasha, mora zhistro resnizo govoriti, de je pravizhno sojen.

Kaj je kristjan storiti dolshen, ako je prejel odveso?

Dolshen je sahvaliti Boga, ki mu je is milosti odpustil grehe.

Kaj je kristjan storiti dolshen, ako ni prejel odvese?

Ponishati se mora, in resnizhno misliti, de je odvese nevreden.

Kaj je kristjan storiti dolshen po spovedi?

Premisliti mora prejete nauke, in

profiti Boga, de bi mu pomagal po njih shiveti, de bi pravizhno shivel.

Od sadostenja ali pokorjenja.

Kaj je sadostenje ali pokorjenje?

Sadostenje ali pokorjenje je to, kar si greshnik naloshi, in kar mu spovednik ukashe, de opravi savoljo grehov.

Ali je sadostenje potreben del sakramenta svete pokore?

Potreben, in se ravno sato ta sakrament, sakrament pokore imenuje.

Sakaj je greshnik upokorjenje potrebno?

Sato, de Bogu sadosti, de greh nad seboj pokori, in je obvarovan v' prihodne grehe.

Ali se greshnik samore toliko pokoriti, kolikor mu njegovi grehi sa slushijo?

Ne samore se, naj se pa po velikosti grehov, in po svoji mozhi pokori.

V' kterih dobrih delih so mnoge pokorila sapopadene?

V' téh treh: v' molitvi, v' postu in v' vbogajme dajanji.

Je greshnik dolshen opraviti, kar mu je spovednik ukasal v' pokorjenje?

Dolshen je, ker spovednik ima oblast in dolshnost mu nakladati pokorjenje.

Kako mora greshnik opraviti sapovedano pokorjenje?

V' duhu pokore, in svesto mora greshnik opraviti pokorjenje, kar, kakor in kader mu je ukasano.

Ali je greshniku sadostí, de sapovedano pokorjenje opravi?

Ni mu sadostí, temuzh se mora tudi posebej pokoriti, in bolesen, pomankanje, terpljenje in drugo voljno preterpeti in Bogu darovati.

Kako zerkev pomaga tistim, ki se radi pokore, in se po saslushenji ne samorejo pokoriti?

Ona tistim pomaga s' odpustiki.

Od sakramenta svetiga poslednjiga olja.

Kaj je sveto poslednje olje?

Sveto poslednje olje je sakrament, v' kterim verni bolnik po maslnikovim pomasanji s' svetim oljem in posapovedani molitvi dobi gnado Boshjo, in tudi telesno sdravje, ako je duši v' prid.

Sakaj se ta sakrament, sakrament poslednjiga olja imenuje?

Sato, ker smed svetih masil je navadno sadnje.

Komu se sakrament poslednjiga olja deli?

Vernim nevarno bolnim.

Kaj dobriga storí sakrament poslednjiga olja?

Veliko dobriga:

- 1) Daje pogmirajozho gnado, ktera bolniku pomaga premagovati skufhnjave, in tudi voljno preterpeti bolesen.

- 2) Odpuscha grehe, kterih se bolnik spovedati ne more, in reshi od hudih slabost, ktere so grehi sa seboj pustili.
- 3) Osdravi tudi telo, zhe je dushi dobro.

Kako se mora bolnik sa sveto poslednje olje perpravljati?

Bolnik se mora perpraviti s' dobro spovedjo, in ako se spovedati ne more, s' pravo grevengo nad svojimi grehi, de je v' gnadi, in de je Bogu popolnama podvershen.

Kolikokrat sme bolnik sveto poslednje olje prejeti?

Prejeti ga bolnik sme, in je dolshen, kolikorkrat se v' novarni bolesni snajde.

Per kaki starosti so dolshni otrozi ta sveti sakrament prejeti?

Otrozi, ako nevarno sbolé, so dolshni ta sveti sakrament prejeti, kadar samorejo greshiti, ter vedo, de greh

shali Boga, in de so dolshni savoljo Boshjiga rasshaljenja greh sovrashiti.

Kako morajo biti perpravljeni otrozi, ki so sakramenta poslednjiga olja potrebni?

1) Morajo v' poglavitnih resnizah, in kar sveto poslednje olje sade-
ne, poduzheni biti.

2) Še morajo spovedati, ako jim je mogozhe, ali vsaj svoje grehe savoljo Boga sovrashiti.

Od svetiga shegnowanja ali po- svezhevanja masnikov.

*Sakaj je Jesus sakrament svetiga sheg-
nowanja masnikov postavil?*

Sato, de po redi isvoljeni prej-
mejo oblast in gnado duhovne oprav-
vila svesto opravljati Bogu v' zhaſt,
ljudem pa v' svelizhanje.

Ali je ta sveti sakrament potreben?

Prav potreben je, ker bres nje-

ga bi duhovnov ne bilo, in bi vfa
Boshja flushba minila, ali vfa ope-
shala.

*Sakaj se duhovni namestniki Jesuso-
vi imenujejo?*

Sato, ker so. Opravljajo nam-
rezh v' oblasti Jesurovi svoje dolshno-
sti, de dokonzhajo usmiljeno delo Je-
surovo v' svelizhanje vseh ljudi.

*Kakoshni morajo biti verni do du-
hovnov?*

Dolshni so duhovne, svoje dobrotnike in oblastnike ljubiti, bogati, sposh-
tovati, in sa-nje moliti, ker le tako
bodo svelizhani.

PETI DEL.

Od keršanske pravize.

Kaj je keršanska praviza?

Keršanska praviza, ali pravizhnošč, ali svetost je hudiga se varovati, in dobro delati. Kdor se hudiga varuje, in dobro dela, on je pravizhen in svet.

Ali je oboje potrebno?

Resnizhno de je oboje potrebno; in nihzhe ni pravizhen, zhe se hudiga ne varuje, in dobriga ne dela.

Kdo uzhi keršansko pravizo?

Jesuf Kristus jo je uzhil in jo uzhi, in kdor po njegovo shivi, po keršansko shivi.

Pervi dél keršanske pravize.

Varuj se hudiga.

Kteri je pervi dél keršanske pravize?

Ta je, hudiga se varovati.

Kaj je hudo?

Resnizhno in edino hudo je greh, ker shali Boga, in dufhi shkoduje.

Ali niso lakota, bolesen in druge nadloge hudo?

To in drugo tako ni hudo, ker ne shali Boga in ni zhlovekovi dufhi shkodljivo. Kar teló pokori, pomaga

zhloveku v' svelizhanje, zhe voljno preterpi savoljo Boga.

Koliko se mora kristjan greha varovati?

Škerbneje od vfiga telesniga hudiga: dolshen je raji terpeti in sgubiti vse, ko greshiti, in Boga shaliti s' graham.

Kaj je greh?

Greh je prostovoljno prelomljenje Boshje sapovedi.

Sakaj se pravi, de greh je prostovoljno prelomljenje?

Sato, ker, zhe ni prostovoljno, ni greh. Majhni otrozi, ali norzi, ali umen zhlovek v' spanji, ali kaderkoli nima proste volje, ne greshi.

Ali je odrafhen in saveden zhlovek isgovorjen, zhe stori, kar ne ve de je greh?

Posabljivošt, smota, ali drugo tako samore isgovarjati zhloveka per Bogu; nasproti pa lenoba, greshna sle-

pota ali ljubesen do greha ga ne isgovori.

Kolikeri je greh?

Greh je dvojin, poerbani in djanski.

Kteri je poerbani greh?

Poerbani greh je tisti, ki ga vse ljudje poerbajo po pervim ozhetu, Adamu.

Kteri je djanski greh?

Tisti, ki ga mi prostovoljno storimo.

Kako zhlovek samore greshiti?

Greshiti samore:

- 1) S' mislijo.
 - 2) S' besedo.
 - 3) S' djanjem.
 - 4) S' opuscho sapovedaniga dobriga.
-

Ali je lahko greshiti s' mislijo?

Silno lahko, zhe strahu Boshjiga ni.

Sakaj Bog prepoveduje hudo misliti?

Sato, ker nam je notranja pravizhnost potrebna.

Ali je zhloveku vsaka huda misel greh?

Ne, ampak zhe va-njo dovoli.

Kadaj zhlovek s' mislijo greshi?

Zhlovek s' mislijo greshi:

- 1) Zhe hudim mislam radovoljno perloshnost da.
- 2) Zhe rad premisli, kar mu nevarniga ali greshniga napade.
- 3) Zhe ima radovoljno dopadajenje nad kako hudo rezhjo.
- 4) Zhe sheli, kaj prepovedaniga storiti.

Ali je huda misel lahko velik greh?

Lahko, zhe zhlovek kaj slo nevarniga radovoljno sheli, ali ima dopadajenje nad njim.

Kakshin mora biti kristjan, de bo premagoval hude misli?

De bo kristjan manj skufhan, in lahko premagoval hude misli, mora pogosto premishljevati Boshje rezhi, Boga vedno imeti pred ozhmi, in varovati se tega, kar hudim mislam perloshnost daje.

Kadaj zhlovek s' besedo greshi?

Kader resnizi, ali pravizi, ali ljubesni kaj nasprotniga govori.

Ali zhlovek s' besedo lahko greshi?

Šilno lahko, ker beseda hitro uide.

Se lahko tudi s' molzhanjem greshi?

Lahko, ne vender, kolikor s' besedo.

Kakoshin mora biti zhlovek, de ne greshi, ne s' besedo, ne s' molzhanjem?

Mora biti poln ljubesni, modrosti in serzhnosti, de ve kaj, koliko, kadaj in komu govoriti, ali molzhati.

Kadaj zhlovek s' djanjem greshi?

Kader stori, kar ne sme.

Kakoshin mora biti kristjan, de ve, kaj sme, ali ne sme delati?

Mora biti dobro poduzhen v' sappovedih, mora biti pravizhne vesti, in ljubesen imeti do Boga, in do svojiga blishniga.

Kadaj kristjan s' opushto greshi?

Kader sapovedaniga dobriga ne storí, ali ne storí savoljo Boga, ali ne storí, kakor mu Bog sapove.

Kaj je kristjanu treba, de vse sapovedane dobre dela opravlja, kakor mu jih Bog sapoveduje?

Treba mu je gorezhost, pridnost, ferzhnost, in vezh taziga.

Kako je djanski greh raslozen?

Tako: eden je velik, eden pa majhin.

Kaj je veliki djanski greh?

Veliki djanski greh je radovoljno veliko prelomljenje Boshje sapovedi.

Kaj hudiga veliki greh stori?

Hudo rasshali in sanizhuje Boga, nepridno stori terpljenje in smert Jezusovo, in greshniku saflushi vezhno pogubljenje.

Koliko se vsak mora veliziga greha varovati?

Neisrezeno skerbno se ga vsak varovati mora, in bolji je terpeti in sgubiti vse, ko v' velik greh dovoliti.

Kaj je majhini greh?

Majhini greh je prostovoljno prelomljenje sapovedi Boshje v' majhni rezhi.

Ali lahko rassodimo, kadaj je veliki in kadaj je majhni greh?

Vzhafi je lahko, vzhafi teshko, vzhafi pa je nemogozhe natanko rasfoditi zhe je veliki ali majhni greh.

Ali smo dolshni se majhnih grehov varovati?

Dolshni smo :

- 1) Ker grehi, defi majhni, sanizhujejo Boga, in shkodo storé dushi.
- 2) Ker gnado Boshjo v' kristjanu pomanjshajo, in perpravlja v' velike grehe.

Kolikeri so djanski grehi?

Djanski grehi so mnogi, in so ti:

- 1) Šedem poglavitnih grehov.
- 2) Šest grehov v' svetiga Duha.
- 3) Shtirje v' nebo vpijozhi grehi.
- 4) Devet ptujih grehov.

Kteri so poglavitni grehi?

Poglavitni grehi so:

- 1) Napuh.
- 2) Lakomnost.
- 3) Nezhistorst.
- 4) Nevoshljivost.
- 5) Shertje ali poshreschnost.
- 6) Jesa.
- 7) Lenoba.

Sakaj se ti grehi poglavitni imenujejo?

Sato, ker is njih drugi isvirajo.

Kje je korenina ali isvir grehov?

V' hudim posheljenji, ali v' popazheni zhloveshki natori.

Kaj to uzhi?

To uzhi, de je vsak dolshen profiti Boga, de bi mu pomagal s' svojo gna-

do prav sposnati svoje slabosti in se isviru svojih grehov vstavljati, in ga konzhati, ako bi bilo mogozhe.

Kteri so grehi v' svetiga Duha?

Grehi v' svetiga Duha so ti:

- 1) Predersno v' Boshjo milost greshiti.
- 2) Nad Boshjo milostjo obupati.
- 3) Sposnani kershanskirefnizi se vstaviti.
- 4) Svojimu blishnimu savoljo dushniga dobriga nevoshljivati.
- 5) K' dobrimu in v' svelizhanje pomagajozhimu opominjevanju oterpnjeno serze imeti.
- 6) V' nepokori terdovratno ostiti.

Sakaj se ti grehi v' svetiga Duha imenujejo?

Sato, ker se naravnost vstavljajo ljubesni in gnadi svetiga Duha: in se ravno sato filno teshko spokori, kdor je v' tem kriv.

Kteri so v' nebo vpijozhi grehi?

Ti shtirje so :

- 1) Spremishljeno ubijanje.
- 2) Sodomski greh.
- 3) Satiranje ubogih.
- 4) Delavzam saflushik sadershati.

Sakaj se ti grehi v' nebo vpijozhi imenujejo ?

Sato, ker so tako v' svetim pismu imenovani, in ker njih strashna hudoja fili Boga k' mashevanju.

Kteri so ptuji grehi ?

Ptuji grehi so ti :

- 1) V' greh svetovati.
- 2) Drugim greshiti ukasati.
- 3) V' greh pervoliti.
- 4) Druge v' greh napeljati.
- 5) Drusih grehe hvaliti.
- 6) K' grehu molzhati.
- 7) Grehu pregledati.
- 8) Greha ali krivize se vdeleshati.
- 9) Greh sagovarjati.

Kadaj je zhlovek ptujiga greha deleshen?

Kader komu pomaga v' greh, ali ko mu ne brani gréshiti, ako mu je mogozhe, in dolshnost braniti.

Kdo se ptujiga greha huje vdeleshi?

Tisti, kteri ima sosebno dolshnost zhuti nad zhlovekam, kterimu poma-ga v' greh, ali ga ne odverne od hu-diga.

Drugi děl keršanske pravize.

Stori dobro.

Kaj je dobro?

Dobro je to, kar je po volji Bosh-ji, ali po Boshjih sapovedih, de je Bogu v' zhaft, in zhloveku v' sveli-zhanje.

So dobre dela v' svelizhanje potrebne?

Potrebne so, ker jih Bog sapoveduje.

Sakaj Bog dobre dela sapoveduje?

Sato, ker mu bres njih ne samoremо flushiti, in tudi ne dosezhi svelizhanja, v' ktero nas je usmiljeni Štvarnik namenil.

Ali je sadosti nekaj dobriga storiti?

Ne, ampak moramo storiti vse dobro, ktero je po vseh sapovedih sapovedano.

Ali je dobro, kar podobo dobriga ima?

Ne, ampak zhe je po volji Boshji, in zhe je opravljeno Bogu v' zhaſt s' pomozhjo njegove gnade.

Kako se imenujejo tiste zhednosti, is kterih vse dobro isvira?

Vera, upanje in ljubesen. Boshje zhednosti se te imenujejo, ker njih ravni namen ali konez je Bog.

*Kadaj je kristjan dolshan tri Boshje
zhednosti obuditi?*

Dolshen je kristjan pogosto obudovati te tri Boshje zhednosti, posebno pa, ko prejme kak sveti sakrament, v' zhasu skushnjave soper te zhednosti, in v' smertni nevarnosti.

Kako se vera obudi?

Vera se tako obudi:

„Verujem v' tebe, pravi trojnedini Bog, Ozhe, Šin in sveti Duh! kteri si vse ustvaril, vse ohranil in vishash, kteri dobro dobrim, in hudo hudim vrazhujesh. Verujem, de se je Šin Boshji sa nas vzhlovezhal, in de nas je s' svojo smertjo na krishi odreshil. Verujem, de nas sveti Duh s' svojo gnado posvezhuje. Verujem vse, kar si ti, o Bog, rasodel, kar je Jesus Kristus uzhil, kar so aposteljni osnovali, in kar nam sveta Rimска katolshka zerkev verovati sapoveduje. Vse to verujem, ker si ti, o Bog, vezhna resniza in modrost, ki ne moresh ne

goljsati, ne goljsan biti. O Bog! povikshaj mojo vero.“

Kako se upanje obudi?

Upanje se tako obudi!

„Upam in se sanasham v' tvojo neskonzhno dobroto in milost, o Bog! de mi bosh po neskonzhnim saflushe-nji Jezusa Kristusa v' tem shivljenji dal sposnanje, pravo grevengo, in odpu-shenje grehov: po smerti pa vezhno svelizhanje dosezhi; tebe gledati, ljubi-ti, in vekomaj vshivati. Upam tudi od tebe potrebnih pomozhkov vse to dosezhi. Upam to od tebe, ker si ti to obljudil, kteri si vfigamogozhen, svest, in neskonzhno usmiljen. O Bog! poterdi moje upanje.“

Kako se ljubesen obudi?

Ljubesen se tako obudi:

„O moj Bog! ljubim te is vfiga serza, zhes vse drugo, ker si nar vezhi dobrota, neskonzhno popolnama in vse ljubesni vreden: tudi sato te ljubim, ker si meni in vsim stvarem neisrezheno dobrotljiv. Is serza shelim

te toliko ljubiti, kolikor so te tvoji nar
svestejshi slushabniki ljubili, in te sdaj
ljubijo. Povishaj jo v' meni, o nar
dobrotljivi Gospod! bolj in bolj. —
Ker te tedaj is serza ljubiti shelim,
in fi sa to serzhno persadenem, mi je
is serza shal, de sim tebe, svojo ne-
skonzhno dobroto, ktero zhes vse ljub-
him, rasshalil. Shal mi je, de sim gre-
shil, de sim tebe, svojiga vfigamogozh-
niga Gospoda, svojiga nar boljshiga
Ozheta, rasferdil. Terdno sklenem vse
grehe in hude perloshnosti opustiti,
svoje grehe bolj in bolj obshalovati,
in nikdar vezh soper tvojo sveto voljo
ne ravnati. Vsami me sopet sa svojiga
otroka, in dodeli mi gnado ta svoj
sklep spolnovati. Prosim te po neskonzh-
nim saflushenji tvojiga Boshjiga Šina,
nashiga Gospoda in Svelizharja, Jezusa
Kristusa. Amen.“

*Kakšin je kristjan, ki v' serzu ima
shivo vero, terdno upanje in gore-
zho ljubesen?*

Rodoviten je on vfiga sapovedani-
ga dobriga, in bo svelizhan.

Ktere so nar imenitnishi dobre dela?

Te so :

Molitev, post in vbogajme dajanje.

Kaj sapopade v' sebi molitev?

Sapopade vse, kar koli kristjan misli, govori in dela Bogu v' zhašt.

Kaj sapopade v' sebi post?

Sapopade vse, kar satira in premaguje hudo posheljenje, to je, spolnovanje sapovedanih postov, smernost v' jedi, pijazhi, pozhitku, v' perpushennim veselji, in v' vsim.

Kaj sapopade vbogajme dajanje?

Sapopade vse telefne in dushne usmiljene dela, ki jih blishnimu skusuemo.

Ktere so telefne dobre dela?

Telefne dobre dela so te :

- 1) Lazhne nasitovati.
- 2) Shejne napajati.
- 3) Popotne prenozhevati.
- 4) Nage oblazhiti.
- 5) Bolnike obiskovati.

- 6) Jetnike reshevati.
- 7) Merlizhe pokopavati.

Ktere so dušhne, ali duhovne dela milosti?

Te so :

- 1) Greshnike svariti.
- 2) Nevedne uzhiti.
- 3) Dobro svetovati tistim, ki dvomijo ali zviblajo.
- 4) Shalostne trošhtati.
- 5) Krivizo voljno terpeti.
- 6) Sopernikam is serza odpushati.
- 7) Sa shive in mertve Boga profiti.

Ktere džanske zhednosti so she kristjanu potrebne?

Sosebno te : modrost, serznošt, ponishnošt, poterpeshljivošt, krotkošt in mirnošt.

Kadaj je kristjan resnizhno moder?

Kader skerbno premisli, kaj je Bogu dopadljivo, in njegovo voljo sesto spolnuje ; to pa njemu v' zhaſt, sebi in blishnimu v' svelizhanje.

Kteri kristjan ima pravo serzhnost?

Tisti jo ima, kteri ko je skerhno premisilil vse, serzhno dela, kar je pravizhno, in sveto; in defi vidi po-hujshanje, slishi sanizhevanje in terpi preganjenje, ne odstopi, in sapoved ne sapusti.

Kdo je res ponishen?

Resnizhno ponishen je tisti, kteri v' sebe ne upa, ampak upa v' Boga; kteri rad sposna in popravi svoje smo-te; kteri nobeniga ne sanizhuje in napuha, in je smiraj perpravljen popraviti, kar je is slabosti ali naglosti napzhniga storil.

Kdo je prav poterpeshljiv?

Prav poterpeshljiv je tisti, kteri nadloge, teshave, preganjenje in drugo voljno preterpi savoljo Boga; in defi hudo prejema od ljudi, jih ljubi, in svoje pravize ne sapusti.

Kteri kristjani imajo pravo krotkost?

Tisti, kteri niso nepokojniga ser-

za, in se v' Boshjo modrost sanashajo,
desi veliko terpe na tem svetu.

Kdo je res miren?

Resnizhno miren je tisti, kteri nobeniga ne shali nepotrebno, drusih ljudi slabosti voljno poterpi, in si persadene, de tudi drugi mirno shive.

Od gnade Boshje.

*Samore zhlovek sam is svoje mozhi
hudiga se varovati in dobro delati?*

Ne samore, ampak samore le s' pomozhjo gnade Boshje.

*Ali je vsaki zhlovek pomozhi gnade
Boshje potreben?*

Vsaki, greshnik de se spokori, in pravizhnik, de ostane stanoviten v' Boshji flushbi.

*Sakaj je vsaki zhlovek gnade svetiga
Ducha potreben?*

Sato, ker je vsaki popazhene natre, hude in nestanovitne volje.

Kako gnada Boshja pomaga zhloveku?

Rasvetli mu um, de sposna dobro, ter ima veselje do bobriga, in da mozh njegovi volji, de stori, kar Bog sapove.

Ali gnada Boshja posili zhlovekovo voljo, de se podvershe Bogu?

Gnada Boshja ne posili zhlovekove volje, ampak jo sladko nagne, de prostovoljno in radovoljno dela, kar Bog hozhe.

Je zhlovek gnade Boshje vreden?

Zhlovek ni gnade Boshje vreden; zhe jo Bog da, jo is milosti da.

Samoremo gnado Boshjo per Bogu sprositi?

Samoremo jo sprositi per Bogu, in jo sprofimo, zhe ga is ferza profimo.

Samoremo saflushiti gnado Boshjo?

Gnade Boshje sami is sebe saflushiti ne moremo, ker nje vrednost preseshe vse nashe saflushenje.

Po kóm prejemamo gnado?

Po Jezusu Kristusu, kteri je sa naf
umerel na krishi.

*Kaj si zhlovek saflushi, ako je gna-
di Boshji pokoren?*

Rdor je gnadi pokoren, saflushi
po Boshji milosti in svestobi obilnishi
gnado.

*Kaj si zhlovek nakoplje, ki je gnadi
Boshji nepokoren?*

Navadno si nakoplje Boshje sapu-
shenje.

Od štirih poslednjih rezhi.

Ktere so poslednje rezhi?

Te so: smert, sodba, pekel in
nebesa.

Od smerti.

Kaj je smert?

Smert je lozhitev dushe od telesa.

Ali je smert strashna?

Smert je zhloveku strashna savoljo lozhitve od vfiga in savoljo sodbe.

Od kod je, de vsi ljudje umreti morajo?

Is Adamoviga greha je to.

Ali vemo, kadaj in kako bomo umerli?

Tega ne vemo, zhe nam Bog ne rasodene.

Kaj naf to uzhi?

Naf uzhi, de moramo smiraj shiveti pravizhno, de naf smert ne najde v' velikim grehu.

Kakosha je smert pravizhnikov?

Smert pravizhnikov je navadno mirna in sreznha, ker jih Bog ne sapusti.

Kako shna je smert gresnikov?

Smert gresnikov je navadno ne-pokojna in nesrežna.

Ali se samore greshnik v' zhasu po-slednje bolesni spokoriti?

Bogu je vse mogozhe, navadno je pak, de kdor hudobno shivi, nesrežno umerje.

Od sodbe.

Sakaj je dolshnost se k' smerti per-pravljati?

Sato, ker dušha ne umerje, in ko se ona lozhi od telesa, pojde k' sodbi.

Kdo sodi vsako dušho?

Jesuf Kristus sodi vsako dušho.

Kako Jesuf vsaziga dušho sodi?

Po resnizi in pravizi jo sodi, de prejme, kar si saflushi.

Kolikokrat bo vsaka dusha sojena?

Dvakrat: v pervizh bersh, ko je lozhena od telefa; v drugizh vprizho vsih ob konzhanji sveta.

Kam pojde dusha po pervi sodbi?

Kamor si saflushi; v' nebesa, zhe je vsa zhista; v' vize, ako ima majhno sadolshenje; v' pekel, zhe ima velik greh.

Kadaj bo poslednja sodba?

Poslednja sodba bo ob konzhanji svetá, nihzhe pa ne ve, kadaj bo; Bog le ve.

Ali bo le dusha shla k' poslednji sodbi?

Teló tudi pojde, v' kterim je prej bila.

Kako pojde k' sodbi teló, ki je pokopano, in sdrobljeno?

Vfigamogozhni Bog ga bo obudil, in ga s' dusho sdrushil.

Sakaj pojdetă dusha in teló k' sodbi?

De oba prejmeta po saflushenji, ker sta oba Bogu, ali pa hudizhu slushila.

Sakaj bo poslednja sodba?

Is vezh namenov, posebno pa

- 1) De bodo vſi ljudje sposnali in molili Jefusa Kristusa vſiga sveta odreshnika.
- 2) De bodo dobre in hude dela ozhitno rasodete.
- 3) De bo vſak prejel ozhitno, kar fi je saſlushil v' sdajnim shivljenji.

Kako bo Jefus poslednjo sodbo ſklenil?

Švojim isvoljenim bo on prijasno rekel: Pridite v' kraljestvo, ktero vam je perpravljen o d sazhetka svetá. Rekel bo savershenim: Poberite fe od mene, vi prekleti, v' vezhni ogenj, kteri je hudizhu in njegovim angeljem perpravljen.

Od víz.

Kaj so vize?

Vize so mesto, kjer dushe terpe sa grehe, kterih se v' shivljenji she niso ſadosti ſpokorile.

Koliko terpé verne dushe v' vizah?

Dushe v' vizah neisrezheno veliko terpé; sosebno pa jih pokori, ker filijo k' Bogu, kteriga Ijubijo, in she ne morejo k' njemu.

So verne dushe v' vizah poterpeshljive?

Resnizhno de so, ker vedo, de so svojiga terpljenja vredne in potrebne, de bodo ozlistene, in preseljene v' nebesa.

Doklej ostanejo dushe v' vizah?

Tiga vediti ne moremo: vemo, de ne bodo smiraj, kadaj bodo pa reshene, ne vemo.

Ali nam je mogozhe vernim dusham pomagati?

Mogozhe je s' daritvijo svete mase, s' molitvijo, in s' drusimi dobri-mi deli, ktere Bogu darujemo, njim v' pomozh.

Smo dolshni vernim dusham, ki se v' vizah pokore pomagati?

Dolshni smo is ljubesni, in so-

sebno tistim, po kterih smo kaj sosebniha dobriga prejeli.

Kaj naf vize uzhe?

Naf uzhe, de se tudi majhnih grehov skerbno varujmo, in de se skerbno pokorimo tukaj, kjer se veliko lashje ozhishimo.

Od pekla.

Kaj je pekel?

Pekel je mesto, kjer pravizhni Bog napuhnjene duhove in nepokorne duše strashno in vezhno pokori.

Kdo pride v' pekel?

Tisti, kteri je v' zhafu smerti veliziga greha kriv.

Kaj obsojene dushe terpe?

Obsojene dushe neisrezheno terpe.

- 1) One so in bodo vekomaj od Boga odlozhene in preklete.
- 2) So in bodo v' vezhnim ognji,

in v' strafhni temi v' drushbi
hudizhev.

- 3) Vest jih strafno pêzhe, ker so
prostovoljno v' vezhno pogublje-
nje prishle.

Ali so pogubljene dushe poterpeshljive?

Poterpeshljive niso, ampak sme-
raj polne strafhne jese.

*Ali so pogubljene dushe enako po-
korjene?*

Ne, ampak vsaka po svojim hu-
dim saflushenji, ker je Bog pravizhen.

Kaj strafhni pekel uzhi?

Uzhi, de greh je neisrezheno hu-
do, de se ga moramo skerbno varo-
vati, ali vsaj po grehu spokoriti se.

Od nebes.

Kaj so nebesa?

Nebesa so mesto, kjer Bog svojim
angeljem in svetnikam svojo lepoto in
zhaft rasodeva.

V' zhim je veselje angeljev in svetnikov?

Njih neisrezeno veselje je to, de Boga sposnajo, ljubijo, vshivajo in hvalijo vekomaj.

Ali vsi enako veselje vshivajo?

Ne, ampak vsak po svojim saflushenji, ker je Bog pravizhen.

Kako so angelji in isvoljeni svetniki raslozheni, ki vsi Boga vidijo in vshivajo?

Raslozheni so vender s' tem, de vsak po svojim saflushenji ima vezh ali manj sposnanja Boshjiga.

Ali se bodo angelji in svetniki navelizhali biti v' nebesih?

Nikdar se ne bodo, ker oni vshivajo Boga v' vezhnim miru, kteriga popolnamosti so jim nesapopadljive in neskonzhno lepe.

Kdo v' nebesa pride?

V' nebesa pride tisti, kteri ljubi Boga is vse dushe, in se v' tej ljubesni lozhi od sveta.

Kaj nebesa uzhe?

Nebesa uzhe in preprizhajo, de je Bog neisrezheno dober tistim, ki mu is vse dushe flushijo, in de si moramo persadjati, in tudi veliko terpeti, de pridemo v' nebesa.

Od vezhnosti.

*Kaj stori, de je pekel silno strashen,
in de so nebesa silno lepe?*

Vezhnost.

Kaj je vezhnost?

Vezhnost je zhloveku nesapopadljiva in neisrezhena. Vezhnost je smiraj, nima sazhetka, in nima konza.

Sakaj bodo svetniki v' nebesih vekomaj?

Sato, ker so v' gnadi vterjeni, in ne morejo vezh shaliti Boga.

Sakaj Bog obsojene v' pekel pokori vekomaj?

Sato, ker so v' hudim vterjeni,

in nikdar ne bodo odstopili od svoje
hudobne volje.

Kakoshna mora biti nam shivim vezhnost?

Vezhnost mora biti nam shivim v' spodbod, de skerbno flushimo Bogu, in preterpimo nadloge, de v' vezhno veselje pridemo.

Kakoshna je vezhnost obsojenim v' peklu?

Jim je neisrezheno strashna, ker bodo shiveli v' terplenji vekomaj. V' strashnim terplenji so bres vfiga upanja kake pomozhi, ali premembe, ali konza, ali smerti, in neisrezheno terpe smiraj, ker vedo, de bodo terpeli vekomaj.

Kakoshna je vezhnost angeljem in svetnikam v' nebesih?

Jim je neisrezheno vesela, ker mir, zhaſt in veselje, kteriga vshivajo, bodo vshivali vekomaj.

*Kakoshni moramo biti, de pridemo
v' frezhno vezhnost?*

De pridemo v' frezhno vezhnost,
jo imejmo smiraj pred ozhmi, shivimo
po sapovedih, sovrashimo in opu-
stimo svoje grehe, preterpimo voljno
vse nadloge, in vedno profimo usmi-
ljeniga Boga po Jesusu Kristusu, de
nam da pravizhno shiveti, frezhno um-
reti in v' nebesa priti. Amen.

K A S A L O.

	Stran.
O d kerfanskiga nauka sploh	3
O d vere	5
I. Zhlén apostoljske vere	10
Od Boga	10
Od stvarjenja	19
Od angeljev	20
Od zhloveka	23
II. Zhlén apostoljske vere	31
III. Zhlén apostoljske vere	34
IV. Zhlén apostoljske vere	45
V. Zhlén apostoljske vere	48
VI. Zhlén apostoljske vere	51
VII. Zhlén apostoljske vere	53
VIII. Zhlén apostoljske vere	54

	Stran.
IX. Zhlén apostoljske vere	56
X. Zhlén apostoljske vere	61
XI. Zhlén apostoljske vere	62
XII. Zhlén apostoljske vere	64
Od upanja	65
Od molitve	68
Od Ozhenafsha	72
Od Ijubesni	81
Od defet Boshjih sapoved	86
Od zerkvenih sapoved	110
Od svetih sakramentov sploh	121
Od f. kersta	126
Od f. firme	130
Od f. refhnjiga Telefa	134
Od f. mashe	146
Od f. pokore	153
Od f. poslednjiga olja	183
Od f. mashnikoviga posvezhenja	186
Od perviga déla kerfshanske pravize	188
Od drusiga déla kerfshanske pravize	199
Od štterih poslednjih rezhi	209

